

ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΟΝΟΛΟΓΟ

Οι αντιλήψεις των νέων για την πολιτική,
την ειρήνη και τις διακοινοτικές επαφές

Cihan Dizdaroğlu

Δεκέμβριος 2020

Το χαμηλό ενδιαφέρον των νέων για την πολιτική δεν σχετίζεται αποκλειστικά με την πολιτική απάθειά τους, αλλά με την ανεπαρκή εκπροσώπησή τους στην πολιτική και την έλλειψη εμπιστοσύνης απέναντι στους πολιτικούς και τα πολιτικά κόμματα

Οι Τουρκοκύπριοι νέοι είναι πιο θετικοί στην ιδέα της σύναψης φιλίας με τους Ελληνοκύπριους νέους από ό, τι οι αντίστοιχοι

Οι αρνητικές αφηγήσεις που χαρακτηρίζουν την άλλη κοινότητα - «εχθροί» ή «αναξιόπιστοι» - δεν κυριαρχούν στη νοοτροπία κανενός Κύπριου νέου σε οποιαδήποτε από τις δύο πλευρές

Περισσότεροι από τους μισούς Κύπριους νέους ερωτηθέντες και στις δύο πλευρές ανέφεραν ότι πιστεύουν ότι το Κυπριακό δεν θα λυθεί ποτέ.

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
1. Ο ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΝΕΩΝ	5
2. ΤΟ ΨΗΦΙΣΜΑ 2250 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΗΕ ΩΣ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	6
3. ΟΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΤΙΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΠΑΦΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ	7
3.1. Πολιτική στάση των Ελληνοκύπριων και Τουρκοκύπριων νέων	7
3.2. Οι αντιλήψεις των νέων για τις διακοινοτικές επαφές	10
3.3. Οι αντιλήψεις των νέων για την ειρήνη	17
4. ΣΥΖΗΤΗΣΗ & ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ	22
5. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	25
Βιβλιογραφικές αναφορές	27
Παράρτημα Ι: Ερωτηματολόγιο	28

Κατάλογος Εικόνων

ΕΙΚΟΝΑ 1.	Ψηφοφορία στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2019	10
ΕΙΚΟΝΑ 2.	Πολιτικό ενδιαφέρον μεταξύ Τουρκοκυπρίων και Ελληνοκυπρίων νέων	10
ΕΙΚΟΝΑ 3.	Εκπροσώπηση στην πολιτική.....	11
ΕΙΚΟΝΑ 4.	Ποσοστό εμπιστοσύνης σε πολιτικούς θεσμούς και πρόσωπα	12
ΕΙΚΟΝΑ 5.	Ποσοστό εμπιστοσύνης σε διάφορους θεσμούς και πρόσωπα.....	13
ΕΙΚΟΝΑ 6.	Ποσοστό εμπιστοσύνης σε διεθνείς τρίτους	14
ΕΙΚΟΝΑ 7.	Ποσοστό υποστήριξης για άνοιγμα περισσότερων σημείων ελέγχου.....	15
ΕΙΚΟΝΑ 8.	Συχνότητα διέλευσης στην άλλη πλευρά.....	16
ΕΙΚΟΝΑ 9.	Λόγοι διέλευσης από τα σημεία ελέγχου	17
ΕΙΚΟΝΑ 10.	Λόγοι μη-διέλευσης από τα σημεία ελέγχου.....	18
ΕΙΚΟΝΑ 11.	Έχοντας φίλους από την άλλη κοινότητα.....	18
ΕΙΚΟΝΑ 12.	Λόγοι για να μην έχει κανείς φίλους από την άλλη κοινότητα (Ε/Κ).....	19
ΕΙΚΟΝΑ 13.	Λόγοι για να μην έχει κανείς φίλους από την άλλη κοινότητα (Τ/Κ).....	20
ΕΙΚΟΝΑ 14.	Συχνότητα επαφών με την άλλη κοινότητα.....	21
ΕΙΚΟΝΑ 15.	Τόπος επαφών με την άλλη κοινότητα.....	21
ΕΙΚΟΝΑ 16.	Αποδοχή αλληλεπιδράσεων με Τουρκοκύπριους.....	22
ΕΙΚΟΝΑ 17.	Αποδοχή αλληλεπιδράσεων με Ελληνοκύπριους	23
ΕΙΚΟΝΑ 18.	Κατά πόσο οι διαπραγματεύσεις θα οδηγήσουν σε συμφωνία για τη λύση (%).....	24
ΕΙΚΟΝΑ 19.	Αναμενόμενη χρονική στιγμή λύσης του Κυπριακού.....	25
ΕΙΚΟΝΑ 20.	Ποσοστό υποστήριξης για διάφορους τύπους λύσεων (Ε/Κ).....	26
ΕΙΚΟΝΑ 21.	Ποσοστό υποστήριξης για διάφορους τύπους λύσεων (Τ/Κ).....	26
ΕΙΚΟΝΑ 22.	Πιθανός τρόπος ψηφοφορίας σε νέο δημοψήφισμα.....	27
ΕΙΚΟΝΑ 23.	Η εξάρτηση μιας λύσης από την ενθάρρυνση του διεθνούς παράγοντα	28
ΕΙΚΟΝΑ 24.	Επιρροή και ευθύνη των νέων σε μια ειρηνική επίλυση του προβλήματος	29
ΕΙΚΟΝΑ 25.	Κατάσταση απασχόλησης.....	35

Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση επικεντρώνεται σε ένα ανεπαρκώς μελετημένο αλλά σημαντικό θέμα: την αντίληψη και τις απόψεις των νέων της Κύπρου σχετικά με την πολιτική, την ειρήνη και τις διακοινοτικές επαφές. Αν και το δυναμικό της νεολαίας έγινε πρόσφατα αντικείμενο της αναπτυσσόμενης επιστημονικής ερευνητικής ατζέντας - παράλληλα με την κινητοποίηση των νέων σε όλο τον κόσμο - οι φωνές των Κυπρίων νέων συνεχίζουν να αγνοούνται στις αντίστοιχες κοινότητές τους, καθώς και σε ολόκληρη τη χώρα. Για να περιγράψουμε την κατάσταση των Κύπριων νέων, θα πρότεينا τον όρο «μονόλογος»¹ που αναφέρεται στην πράξη του «να μιλάμε με τον εαυτό μας». Υπήρξε, και συνεχίζει να υπάρχει, μια τάση υποτίμησης των δυνατοτήτων των Κυπρίων νέων στους τομείς της πολιτικής, της κοινωνίας και της οικονομίας.

Οι Κύπριοι νέοι έχουν περιθωριοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό λόγω του εθνικιστικού εκπαιδευτικού συστήματος, της μετάδοσης από γενιά σε γενιά του εθνικιστικού λόγου, όπως αντίστοιχα και στα μέσα ενημέρωσης και πολιτικής, καθώς και λόγω των φυσικών εμποδίων στους κοινούς χώρους. Και συνεχίζουν να ζουν ανάμεσα στα κληροδοτήματα του παρελθόντος και τη σημερινή πραγματικότητα μιας διχασμένης κοινωνίας. Παρά τις αποτυχιές αμέτρητων πρωτοβουλιών για την οικοδόμηση της ειρήνης και την κριτική της ελίτ, κλειστού τύπου μορφής διαπραγματεύσεων με το σκεπτικό «τίποτα δεν συμφωνείται έως ότου συμφωνηθούν τα πάντα», υπάρχει ένας συνεχής διαταγμός να συμπεριληφθεί το ευρύτερο κοινό - συμπεριλαμβανομένων των νέων και των γυναικών - στην ειρηνευτική διαδικασία (Lordos, 2009; Lordos, Kaymak and Tocci, 2009; Jarraud, Louise and Filippou, 2013; Pimond et al., 2019). Οι ηγέτες των κοινοτήτων συνέχισαν να ενεργούν με το σκεπτικό ότι μια αποδεκτή συμφωνία θα είναι αυτή που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες όλων των Κυπρίων. Ωστόσο, όπως προτείνει ο McEvoy-Levy (2001, σελ. 5) «Η αντοχή μιας ειρηνευτικής συμφωνίας εξαρτάται από το αν οι επόμενες γενιές την αποδέχονται ή την απορρίπτουν, από το πώς κοινωνικοποιούνται κατά τη διάρκεια της ειρηνευτικής διαδικασίας και από τις αντιλήψεις τους σχετικά με το τι έχει επιτύχει αυτή η ειρηνευτική διαδικασία». Οι νέοι είναι η γενιά που χτίζει την

κοινωνική εμπιστοσύνη και την κοινωνική συνοχή στην κοινότητα μέσω των δραστηριοτήτων τους, του διαλόγου και της συμμετοχής τους στα κοινά στην καθημερινή τους ζωή.

Πριν από πέντε χρόνια, οι Hatay και Charalambous (2015), στην έκθεσή τους που δημοσίευσε το PRIO Cyprus Center και το Ίδρυμα Friedrich Ebert, επέστησαν την προσοχή στους «άκρως διαφορετικούς τρόπους ψηφοφορίας» των Κυπρίων νέων στις δύο πλευρές του νησιού κατά τη διάρκεια του δημοψηφίσματος του Σχεδίου Ανάν και τις μετα-Ανάν περιόδους. Οι νέοι αυτής της εποχής είναι πλέον οι ενήλικες του σήμερα, επομένως είναι σημαντικό να ερευνούμε περιοδικά τις τάσεις των αντιλήψεων των νέων για να παρατηρήσουμε αν έχουν υπάρξει αλλαγές σχετικά με τις ελπίδες που έχουν για το μέλλον, τις αντιλήψεις τους για την άλλη κοινότητα, την προθυμία τους για την ειρηνευτική διαδικασία και την θέληση να συνυπάρξουν.

Κατά ειρωνικό τρόπο, λόγω του μακροχρόνιου αδιεξόδου στο νησί, σχεδόν για κάθε πτυχή του Κυπριακού έχει δημιουργηθεί μια σημαντική βιβλιογραφία. Ωστόσο, ο ρόλος των Κυπρίων νέων δεν έχει ληφθεί αρκετά υπόψη εκτός από σπάνιες περιπτώσεις (Hadjiravlou and Kanol, 2008; Lordos, Kaymak and Tocci, 2009; UNDP, 2009; Kanol, 2013; Hatay and Charalambous, 2015; Özgür, Köprülü and Reuchamps, 2017). Φυσικά, η Κύπρος δεν είναι μόνη σε αυτό το ζήτημα. Αν και πρόσφατα ξεκίνησε μία συζήτηση για το ρόλο και τη συμβολή των νέων, η οποία ανέδειξε τη σημασία του θέματος, οι δυνατότητες και η φωνή των νέων συχνά αγνοούνται ή δεν αξιοποιούνται επαρκώς (Dizdaroğlu, 2020b). Αυτή η τάση ανατράπηκε σιγά σιγά από κριτικές μελέτες - ιδιαίτερα όσον αφορά την οικοδόμηση της ειρήνης - που επικεντρώνονται σε καταστάσεις μετά τη σύγκρουση αντί στην θετική συμβολή των νέων. Τέτοιες προτάσεις αντικατοπτρίζονται επίσης στα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (ΣΑΗΕ) και στις εκθέσεις άλλων οργάνων όπως το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για την Ανάπτυξη (UNDP) και ο Οργανισμός Διεθνούς Ανάπτυξης των Ηνωμένων Πολιτειών (USAID). Το ψήφισμα 2250 του ΣΑΗΕ για τη «Νεολαία, την ειρήνη και τις συγκρούσεις», το οποίο εγκρίθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 2015, είναι το αποτέλεσμα όλων αυτών των προσπαθειών και ένα σημαντικό βήμα προς την αναγνώριση της συμβολής των νέων σε καταστάσεις κατά τη διάρκεια και μετά από συγκρούσεις.

¹ Η ετυμολογία του *soliloquy* προέρχεται από το πρώην λατινικό *soliloquium* «μιλάω με τον εαυτό μου», από το λατινικό *solus* «μόνος» + *loqui* «μιλάω». Χρησιμοποιείται επίσης στη μετάφραση του λατινικού «*Liber Soliloquiorum*», μια διατριβή του Αυγουστίνου (Etymonline, 2020).

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί μετά την έγκριση του ψηφίσματος-ορόσημου 2250 του ΣΑΗΕ, μένει πολλά να γίνουν σε πολλές χώρες ούτως ώστε οι φωνές των νέων να ενσωματωθούν αποτελεσματικά. Αυτό συμβαίνει επειδή μια τέτοια προσπάθεια απαιτεί μια γενική αλλαγή της νοοτροπίας σχετικά με τους νέους, καθώς και μια παράλληλη αλλαγή στην εθνική πολιτική βούληση (Dizdarođlu, 2020a). Η Κύπρος είναι μια τέτοια χώρα που πρέπει να κάνει περισσότερο για να αξιοποιήσει την συμβολή και τις εμπειρίες των νέων. Όπως αντικατοπτρίζεται στην πρώτη Έκθεση Ανθρώπινης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (HDR) για την Κύπρο που πραγματοποιήθηκε πριν από δέκα χρόνια, οι πολιτικοί δεν έδωσαν στους νέους καμία ευκαιρία να συμμετάσχουν στην ειρηνευτική διαδικασία - επιπλέον, δεν λαμβάνουν καν υπόψη τις αντιλήψεις και τα αιτήματά τους. Αντ' αυτού, οι Κύπριοι νέοι υποβιβάστηκαν στο ρόλο των παθητικών θεατών (UNDP, 2009, σελ. 12 και 164). Από τότε έχει σημειωθεί περιορισμένη πρόοδος, και η παρούσα έκθεση θα επικεντρωθεί στο τεράστιο έργο που απομένει να γίνει σε αυτόν τον τομέα - όχι μόνο όσον αφορά την ειρηνευτική διαδικασία, αλλά και τη λήψη αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα.

Η παρούσα έκθεση εστιάζει στους παραμελημένους νέους της Κύπρου με σκοπό να σκιαγραφήσει μια στρατηγική για να συμπεριλάβει τους νέους στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και ειρήνης. Η πρώτη ενότητα επικεντρώνεται στον ορισμό της Κυπρίων νέων, ενώ η επόμενη ενότητα προτείνει να θεωρηθεί το Ψήφισμα 2250 του ΣΑΗΕ ως νομικό πλαίσιο για τη συμμετοχή των νέων. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται τα συνολικά αποτελέσματα της έρευνας με βάση τα επιμέρους ερευνητικά αποτελέσματα σε τρεις υποενότητες: πολιτική, διακοινοτικές επαφές και ειρήνη. Το τελευταίο μέρος περιλαμβάνει συζήτηση και εισηγήσεις, με σκοπό τη χάραξη στρατηγικής για την ανάληψη δράσης. Ελπίδα είναι ότι αυτή η έκθεση, η οποία προτείνει πως να εμπλακούν οι νέοι πιο αποτελεσματικά σε αυτές τις διαδικασίες - σύμφωνα με τους πυλώνες του ψηφίσματος 2250 (2015) του ΣΑΗΕ - θα προωθήσει τη συζήτηση μεταξύ ακαδημαϊκών, πολιτικών εμπειρογνομόνων, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και τρίτων από τη διεθνή κοινότητα που εργάζονται επιτόπου.

1

Ο ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΝΕΩΝ

Ο όρος νεολαία δεν έχει καθολικά αποδεκτό ορισμό. Περιστρέφεται γύρω από την ηλικία, κοινωνικούς και πολιτιστικούς ρόλους και ψυχολογικούς παράγοντες (Özerdem and Podder, 2015, pp. 1-3). Το ψήφισμα 2250 (2015) του ΣΑΗΕ σχετικά με τη «Νεολαία, την Ειρήνη και την Ασφάλεια» όρισε τη νεολαία ως άτομα ηλικίας μεταξύ 18 και 29 ετών, αναγνωρίζοντας επίσης την ασυμφωνία μεταξύ των ορισμών και σημειώνοντας ότι «παραλλαγές του ορισμού του όρου μπορεί να υπάρχουν σε εθνικό και διεθνές επίπεδο» (S / RES / 2250, 2015). Δεδομένου ότι δεν υπάρχει μία σταθερή ηλικιακή ομάδα για τους νέους, η ηλικιακή ομάδα μπορεί να μειωθεί, για παράδειγμα, στα μόλις 12 έτη στην Ιορδανία και στα 35 έτη σε πολλές χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Κύπρου. Η Εθνική Στρατηγική της Κύπρου για τη Νεολαία², η οποία εκπονήθηκε από το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου και υιοθετήθηκε το 2017, ορίζει τη νεολαία ως άτομα ηλικίας μεταξύ 14 και 35 ετών. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι, όπως σε πολλές άλλες χώρες και εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς, για τον πληθυσμό των Κυπρίων νέων³ ισχύουν αρκετές διαφορετικές ηλικιακές κατηγορίες.

Αυτά τα αντικρουόμενα ή αλληλεπικαλυπτόμενα όρια ηλικίας είναι ασταθή και εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο μιας χώρας. Για την ακρίβεια, ορισμένοι μελετητές υποστηρίζουν ότι η νεολαία είναι μια «κοινωνικά δομημένη» έννοια που σχετίζεται με κατηγορίες που είναι αφύσικες και ενσωματωμένες σε προσωπικές σχέσεις, κοινωνικές πρακτικές, την πολιτική, νόμους και δημόσιες πολιτικές (Honwana, 2012, σ. 11). Η νεολαία χαρακτηρίζεται από διάφορα κοινωνικά χαρακτηριστικά που την διαφορο-

ποιούν από άλλες κοινωνικές ομάδες, όπως ηλικία, εξουσία, κοινωνική θέση, δύναμη, ικανότητα, δικαιώματα, εξάρτηση / ανεξαρτησία, γνώση και ευθύνη (Durham, 2004, σελ. 593).

Ο ορισμός των νέων από «ψυχολογική οπτική» σχετίζεται με την περίοδο μετάβασης μεταξύ παιδικής ηλικίας και ενηλικίωσης. Αυτή η οπτική δεν συνεπάγεται σαφή μετάβαση, αν και υπάρχουν ορισμένοι δείκτες όπως η οικογενειακή κατάσταση, ο τοκετός, η ιδιοκτησία γης και η τελετουργική ή πνευματική μύηση. Κατά συνέπεια, ένα άτομο μπορεί να θεωρηθεί νέος ακόμα και αφού έχει ξεπεράσει το επίσημο ηλικιακό εύρος. Σε ορισμένες αφρικανικές χώρες, αυτή η περίοδος μετάβασης μπορεί να παραταθεί: Η Honwana (2013) ορίζει αυτή τη φάση ως «waithood» και ακόμα και ένα άτομο 40 ετών, άνεργο ή άγαμο μπορεί να θεωρείται «νέος».

Εκτός από το πρόβλημα του να δοθεί ένας ορισμός, υπάρχει επίσης μια άλλη δυσκολία για να παρουσιαστεί μια σαφής εικόνα για τους Κύπριους νέους: τα ανακριβή δημογραφικά δεδομένα λόγω της συνεχόμενης διαίρεσης του νησιού⁴. Ωστόσο, είναι δυνατόν να συμπεράνουμε ότι οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι νέοι αποτελούν συλλογικά το 20–25% του συνολικού πληθυσμού του νησιού⁵. Οι Κύπριοι νέοι αντιπροσωπεύουν ένα σημαντικό ποσοστό του πληθυσμού της χώρας τους, αλλά δεν είναι μόνο αυτό: είναι ενεργοί πολίτες που πιστεύουν ότι έχουν επίσης ευθύνη να βρουν μια ειρηνική λύση στο φαινομενικά ατελείωτο κυπριακό πρόβλημα.

2 Το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου, το οποίο ιδρύθηκε το 1994, απαρτίζεται από εκπροσώπους των νεολαιών των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στο κοινοβούλιο και λειτουργεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Ωστόσο, εμπεριέχει αποκλεισμούς, καθώς εστιάζει κυρίως στους Ελληνοκύπριους νέους και δεν συμπεριλαμβάνει τους Τουρκοκύπριους νέους στη στρατηγική, τις δραστηριότητες ή τις εκθέσεις του.

3 Για παράδειγμα, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση των Νέων ορίζει τη νεολαία ως άτομα μεταξύ 15-29 ετών, ενώ μια έκθεση του Συμβουλίου της Ευρώπης του 2007 σχετικά με την πολιτική για τη νεολαία στην Κύπρο αναφέρει ότι «η διεθνής ομάδα αξιολόγησης αποδέχθηκε τον ορισμό της «νεολαίας» στην Κύπρο ως άτομα ηλικίας 10 έως 25». Η Έκθεση Ανθρώπινης Ανάπτυξης της Κύπρου έχει υιοθετήσει το στενό ηλικιακό εύρος του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για την Ανάπτυξη (UNDP), 15-24

4 Η Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου (TRNC) αναγνωρίζεται μόνο από την Τουρκική Δημοκρατία. Ενώ για την Τουρκία και τους Τουρκοκύπριους, ο Μουσταφά Ακιντζί είναι ο Πρόεδρος της ΤΔΒΚ, η διεθνής κοινότητα τον θεωρεί κοινοτικό ηγέτη των Τουρκοκυπρίων. Καθώς η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας (ΚΔ) αναγνωρίζεται διεθνώς ως κυβέρνηση ολόκληρου του νησιού, ολόκληρο το νησί θεωρείται πλέον μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, το κοινοτικό κεκτημένο αναστέλλεται στη βόρεια Κύπρο εν αναμονή της πολιτικής διευθέτησης του Κυπριακού (βλ. Πρωτόκολλο αριθ. 10 της Συνθήκης Προσχώρησης).

5 Ενώ η ΚΔ ανακοινώνει τα αποτελέσματα της απογραφής του πληθυσμού με βάση την ελεγχόμενη από την κυβέρνηση περιοχή, ο πληθυσμός του βόρειου τμήματος υπήρξε πηγή διαμάχης. Για μια λεπτομερή περιγραφή του ζητήματος του πληθυσμού, δείτε Mete Hatay (2017), *Πληθυσμός και Πολιτική στη Βόρεια Κύπρο: Μια επισκόπηση της εθνο-δημογραφίας της Βόρειας Κύπρου υπό το φως της απογραφής του 2011* PRIO Cyprus Centre και Ίδρυμα Friedrich-Ebert.

2 ΤΟ ΨΗΦΙΣΜΑ 2250 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΟΗΕ ΩΣ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στις 9 Δεκεμβρίου 2015, μετά από χρόνια άσκησης πίεσης και υπεράσπισης, το ΣΑΗΕ ενέκρινε το ψήφισμα 2250 (2015), «Νεολαία, ειρήνη και ασφάλεια», αναγνωρίζοντας τις προηγούμενες προσπάθειες, των οποίων ηγούνταν νέοι, για τη «δημιουργία των βάσεων που θα προάγουν τη συμμετοχή των νέων και τη θετική συμβολή τους στην οικοδόμηση της ειρήνης σε περιόδους πολέμου καθώς και σε μεταπολεμικές καταστάσεις». Το ψήφισμα προσδιόρισε πέντε πυλώνες για να επιτραπεί η συμμετοχή των νέων, ιδίως σε ειρηνευτικές διαδικασίες (S/RES / 2250, 2015):

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ: Προτρέπει τα κράτη μέλη να εξετάσουν τρόπους για να αυξήσουν την εκπροσώπηση των νέων σε όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων για την πρόληψη και επίλυση συγκρούσεων. Καλεί επίσης όλους τους σχετικούς παράγοντες να εξετάσουν τη συμμετοχή και τις απόψεις των νέων κατά τις διαπραγματεύσεις και την υλοποίηση ειρηνευτικών συμφωνιών.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ: Αυτός ο πυλώνας αναφέρεται στην εγγυημένη προστασία των πολιτών, ιδίως των νέων, από κάθε μορφή σεξουαλικής και έμφυλης βίας σε περιόδους ένοπλων συγκρούσεων καθώς και μετά τη σύγκρουση.

ΠΡΟΛΗΨΗ: Αυτός ο πυλώνας παροτρύνει τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον στο οποίο οι νέοι να εκτιμώνται και να τους υποστηρίξουν επαρκώς στις προσπάθειές τους και τις δραστηριότητές τους για την πρόληψη της βίας και την κοινωνική συνοχή. Αυτός ο πυλώνας περιλαμβάνει την προώθηση μιας κουλτούρας ειρήνης, ανεκτικότητας, καθώς και διαπολιτισμικού και διαθρησκευτικού διαλόγου που συμπεριλαμβάνει τη νεολαία.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ: Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενισχύσουν τα πολιτικά, οικονομικά, τεχνικά και υλικοτεχνικά τους συστήματα υποστήριξης για να καλύψουν τις ανάγκες των νέων και να διασφαλίσουν τη συμμετοχή τους στις ειρηνευτικές προσπάθειες σε συγκρούσεις και μεταπολεμικές καταστάσεις. Ζητείται από τα κράτη μέλη να συνεργαστούν με τις τοπικές κοινότητες και τους μη κυβερνητικούς φορείς για την ανάπτυξη στρατηγικών για την αντιμετώπιση βίαιων εξτρεμιστικών αφηγημάτων.

ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ: Αυτό ενθαρρύνει όλους τους φορείς που ασχολούνται με τον αφοπλισμό,

την αποστρατεία και τις δραστηριότητες επανένταξης να εξετάσουν τις ανάγκες των νέων που επηρεάζονται από ένοπλες συγκρούσεις. Τονίζει επίσης τη σημασία της επένδυσης στις ικανότητες και τις δεξιότητες των νέων μέσω σχετικών εκπαιδευτικών ευκαιριών που αποσκοπούν στην πρόληψη της περιθωριοποίησης των νέων και στην προώθηση μιας κουλτούρας ειρήνης.

Το ΣΑΗΕ επιβεβαίωσε τη δέσμευσή του να εφαρμόσει αυτό το ψήφισμα εγκρίνοντας το επακόλουθο ψήφισμα 2419 (2018) του ΣΑΗΕ, το οποίο προωθεί τη συμπερίληψη των νέων στην πρόληψη και επίλυση συγκρούσεων. Από τότε που εγκρίθηκε το ψήφισμα 2250, σημειώθηκε σημαντική πρόοδος, τουλάχιστον όσον αφορά την αναγνώριση του «ουσιώδους ρόλου» των νέων καθώς και την αύξηση της προβολής τους στους τομείς της ειρήνης και της ασφάλειας. Ωστόσο, όπως αντανάκλαται στην έκθεση του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ για την εφαρμογή του ψηφίσματος, ορισμένες βασικές προκλήσεις δεν έχουν ακόμη αντιμετωπιστεί. Αυτές περιλαμβάνουν τα «διαρθρωτικά εμπόδια που περιορίζουν τη συμμετοχή των νέων και την ικανότητά τους να επηρεάζουν τη λήψη αποφάσεων, τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους και τις ανεπαρκείς προσπάθειες για τη διευκόλυνση της ένταξής τους, ιδίως μέσω της εκπαίδευσης» (Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ, 2020, παράγραφος 10).

Αν και κανένα από τα ψηφίσματα δεν εφαρμόζεται καθολικά σε όλες τις περιπτώσεις, η καλύτερη προσέγγιση είναι να εξετάσουμε συγκεκριμένες περιπτώσεις, όπως αυτή της αξιολόγησης των νέων και του ρόλου τους στην Κύπρο. Το ψήφισμα και οι πέντε πυλώνες του μπορεί να μην είναι ξεκάθαροι στην περίπτωση της Κύπρου, αλλά υπογραμμίζουν την ανάγκη δημιουργίας μηχανισμών που θα περιλαμβάνουν τις εμπειρίες και τις ανάγκες της νεολαίας στη δημιουργία ενός πολιτισμού ειρήνης. Τα συγκριτικά αποτελέσματα σε αυτήν την έκθεση υπογραμμίζουν την αντίληψη των νέων για την πολιτική, την ειρήνη και τις διακοινοτικές επαφές. Αυτό θα μας βοηθήσει να δώσουμε προτεραιότητα στα απαραίτητα σημεία δράσης προκειμένου να αναγνωρίσουμε τις δυνατότητες των νέων στους τομείς της οικονομίας, της πολιτικής και της κοινωνίας, καθώς και να τις ενσωματώσουμε αποτελεσματικά στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και ειρήνης.

3 ΟΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟ- ΛΙΤΙΚΗ, ΤΙΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΠΑΦΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ

Η παρούσα έκθεση περιγράφει λεπτομερώς τα αποτελέσματα μιας τηλεφωνικής έρευνας που διεξήχθη ταυτόχρονα στις δύο κοινότητες της Κύπρου, από την Noverna Analytics στη νότια πλευρά και από την Lira Consultancy στη βόρεια. Η έρευνα ξεκίνησε στις 30 Νοεμβρίου 2019 στη βόρεια πλευρά και στις 3 Δεκεμβρίου 2019 στη νότια και ολοκληρώθηκε και στις δύο πλευρές στις 10 Ιανουαρίου 2020. Το Συμβούλιο Ηθικής και Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου του Κόβεντρι παρείχε την απαραίτητη ηθική έγκριση για την έρευνα, η οποία αποτελεί μέρος του ερευνητικού έργου «Ο ρόλος της νεολαίας στην οικοδόμηση της ειρήνης: Η περίπτωση της Κύπρου | YOUPEACEBUILDER». Το έργο έλαβε χρηματοδότηση από το πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας EU Horizon 2020 στο πλαίσιο των επιχειρηγήσεων Marie Sklodowska-Curie.

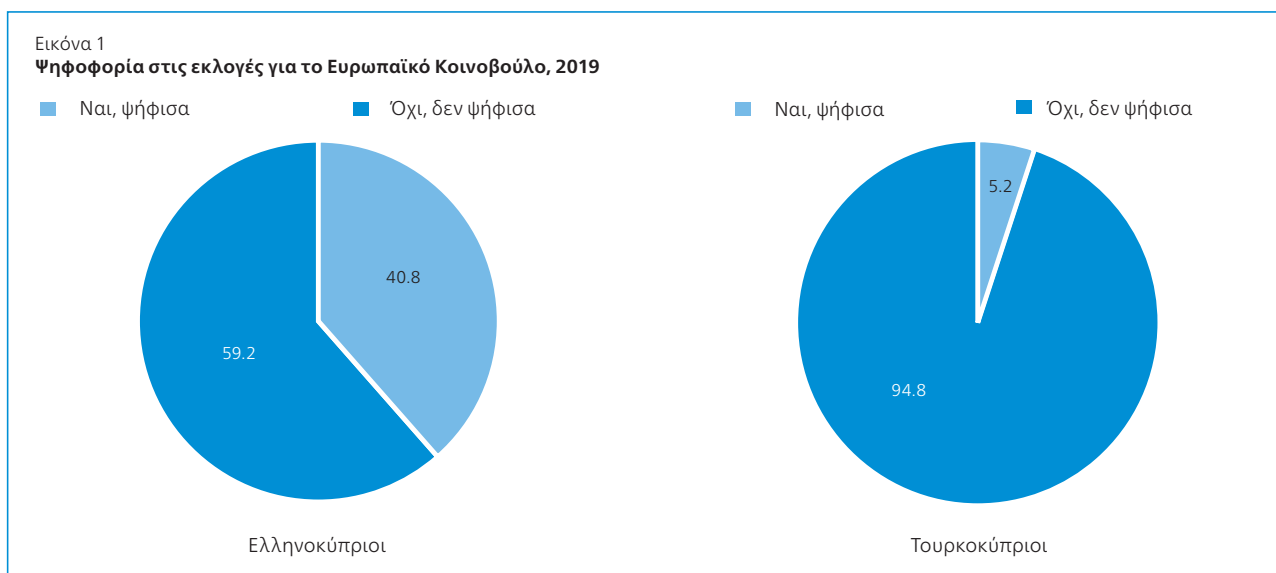
Το δείγμα περιλάμβανε 250 Ελληνοκύπριους και 250 Τουρκοκύπριους με ισότιμη συμμετοχή των δύο φύλων. Παρόλο που η Εθνική Στρατηγική Νεολαίας της Κύπρου ορίζει τους νέους ως άτομα μεταξύ των 14 και 35 ετών, οι ερωτηθέντες στην έρευνα ήταν μεταξύ 18 και 35 ετών. Λεπτομέρειες σχετικά με την έρευνα και το δείγμα είναι διαθέσιμες στην ενότητα της μεθοδολογίας.

Μια συγκριτική ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας θα παρουσιαστεί σύμφωνα με τους τρεις τομείς επικέ-

ντρωσης: την πολιτική στάση της νεολαίας, τις αντιλήψεις των νέων για τις διακοινοτικές επαφές και για την ειρήνη.

3.1. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΚΥ- ΠΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ ΝΕΩΝ

Η πολιτική συμμετοχή της νεότερης γενιάς είναι απογοητευτική στα περισσότερα μέρη του κόσμου. Η ανάλυση της προσέλευσης των ψηφοφόρων, η οποία είναι μια από τις πιο κοινές μεθόδους πολιτικής συμμετοχής, δείχνει ότι αυτή είναι χαμηλότερη μεταξύ των νέων συγκριτικά με όλες τις άλλες ηλικιακές ομάδες. Για παράδειγμα, αν και στις εκλογές του Μαΐου 2019 για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο η προσέλευση των νέων (ηλικίας κάτω των 25 ετών) είχε αυξηθεί από το 2014, παρέμεινε η χαμηλότερη μεταξύ των ηλικιακών ομάδων (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2019β). Αυτό το δυσάρεστο ποσοστό συμμετοχής στις εκλογές πιθανότατα ισχύει και για την Κύπρο, ειδικά σε προηγούμενες εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Kapol, 2013). Ωστόσο, αυτή η τάση ψηφοφορίας για τους νέους έμοιαζε με αυτήν στην Ευρώπη στις τελευταίες εκλογές, όπως αντικατοπτρίζεται στα αποτελέσματα της έρευνας. Όταν οι Κύπριοι νέοι ρωτήθηκαν αν ψήφισαν στις πιο πρόσφατες εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οι οποίες είχαν συνολική προσέλευση 44,99 %, το 40,8 % των Ελληνοκύπριων νέων (Εικόνα 1) δήλωσε ότι είχε ψηφίσει (Ευρωπαϊκό

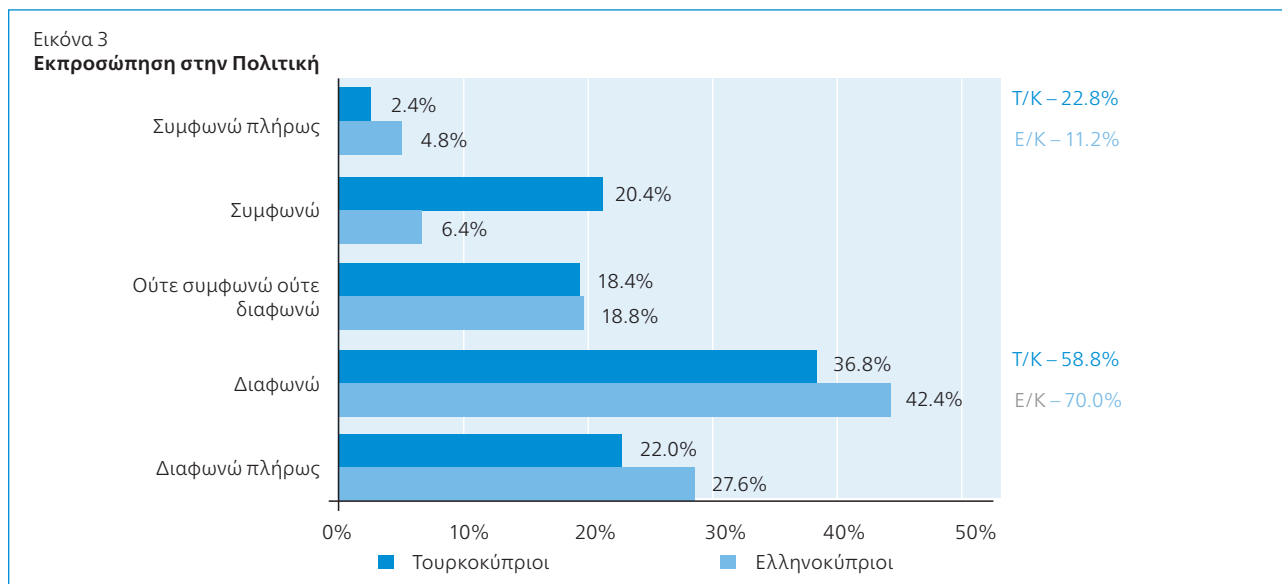
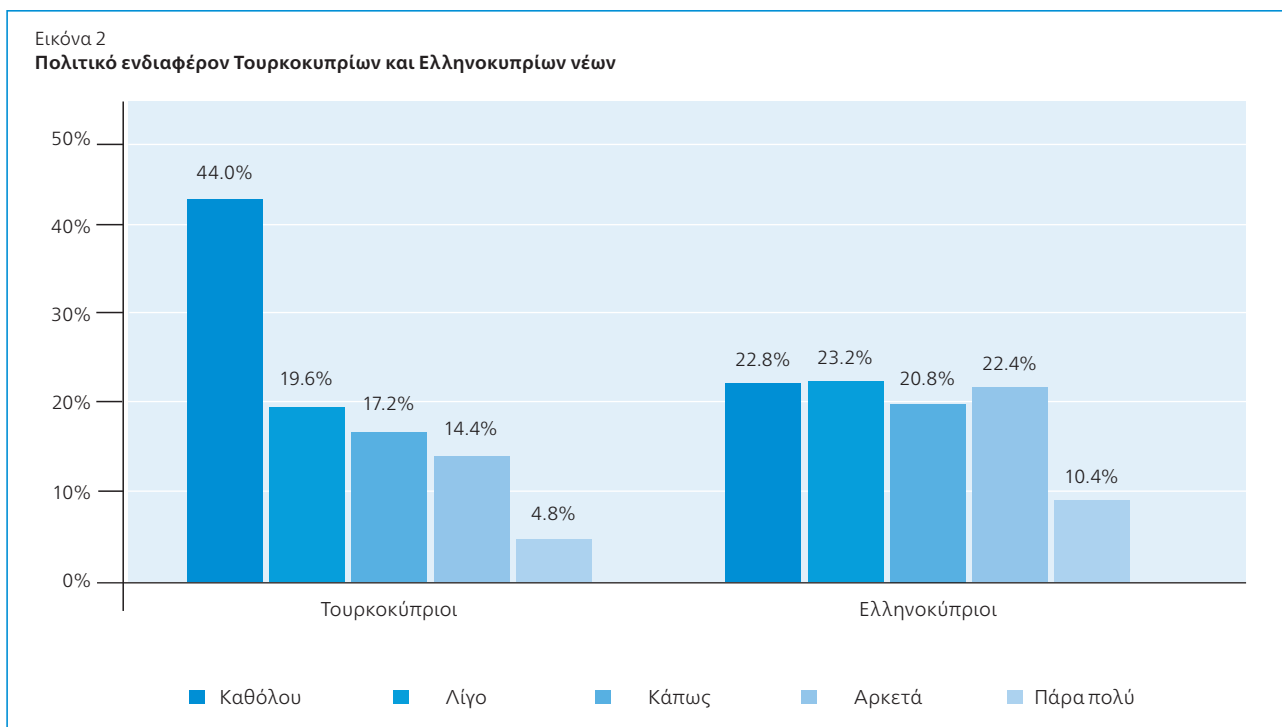

Κοινοβούλιο, 2019α). Το αντίστοιχο ποσοστό των Τουρκοκυπρίων νέων ήταν 5,2%. Παρ'όλα αυτά, αυτή η χαμηλότερη προσέλευση των Τουρκοκυπρίων νέων είναι φυσιολογική, δεδομένου ότι ο συνολικός αριθμός εγγεγραμμένων Τουρκοκυπρίων - 81.611 - αντιπροσωπεύει μόλις το 2% της συνολικής προσέλευσης ψηφοφόρων (Ανδρέου, 2019).

Όπως δείχνει η παρακάτω εικόνα 2, το 63,6 % των Τουρκοκυπρίων νέων και το 46 % των Ελληνοκυπρίων νέων γενικά «δεν ενδιαφέρονται» ή ενδιαφέρονται «λίγο» για την πολιτική. Ωστόσο, το χαμηλό ενδιαφέρον δεν αντικατοπτρίζει απαραίτητα πολιτική απάθεια των νέων. Οι Κύπριοι νέοι και των δύο κοινοτήτων όχι μόνο αισθάνονται ότι υποεκπροσωπούνται στην πολιτική (Εικόνα 3), αλλά ούτε έχουν εμπιστοσύνη στην ικανότητα των πολιτικών και των κομμάτων να επιφέρουν αλλαγές (Εικόνα 4). Ενώ οι νέοι

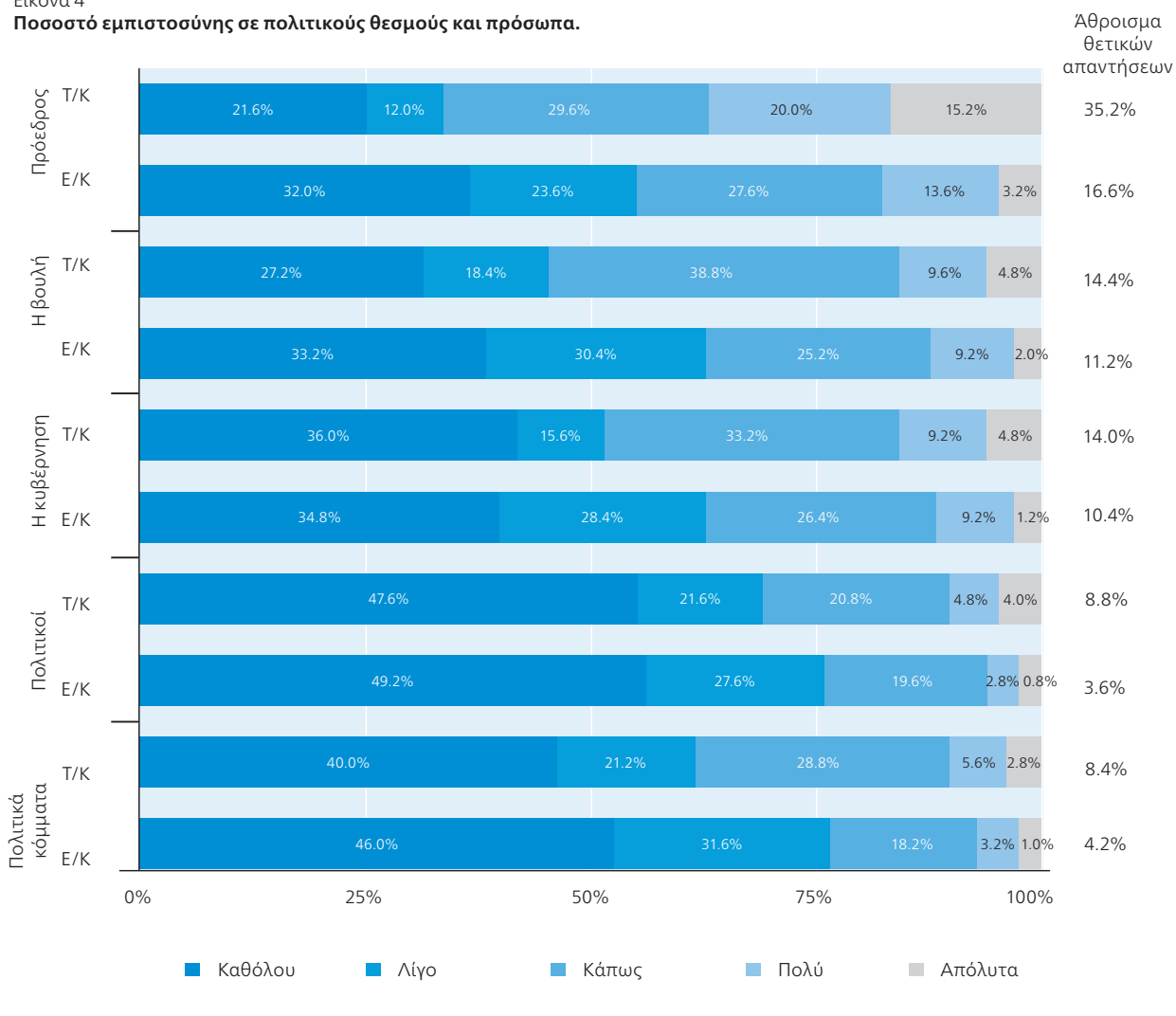
έχουν αρνητική στάση απέναντι στην πολιτική, είναι λογικό να θεωρείται ότι οι Ελληνοκύπριοι νέοι ενδιαφέρονται περισσότερο για την πολιτική σε σχέση με τους Τουρκοκύπριους νέους.

Όπως φαίνεται πιο συγκεκριμένα στην εικόνα 3, το 70 % των Ελληνοκύπριων νέων και το 58,8 των Τουρκοκύπριων νέων αισθάνονται ότι δεν εκπροσωπούνται επαρκώς στην πολιτική. Μόνο ένα πολύ μικρό ποσοστό Ελληνοκύπριων και Τουρκοκύπριων νέων πιστεύει ότι εκπροσωπείται επαρκώς. Αυτό αντικατοπτρίζεται επίσης στη δήλωση ενός 21χρονου Τουρκοκύπριου: «Τα πολιτικά κόμματα διαστάζουν να ενθαρρύνουν τους νέους να θέσουν υποψηφιότητα για πολιτικά αξιώματα και δεν έχουν καμία πρόθεση να ανοίξουν τις πόρτες τους στη νεολαία». Στην Κύπρο, το γεγονός ότι στην πολιτική είναι ενεργά κυρίως άτομα μεγα-

Εικόνα 4

Ποσοστό εμπιστοσύνης σε πολιτικούς θεσμούς και πρόσωπα.

λύτερης ηλικίας αποτρέπει τη συμμετοχή των νέων σε οποιοδήποτε κυβερνητικό όργανο (Dizdarođlu, 2020b).

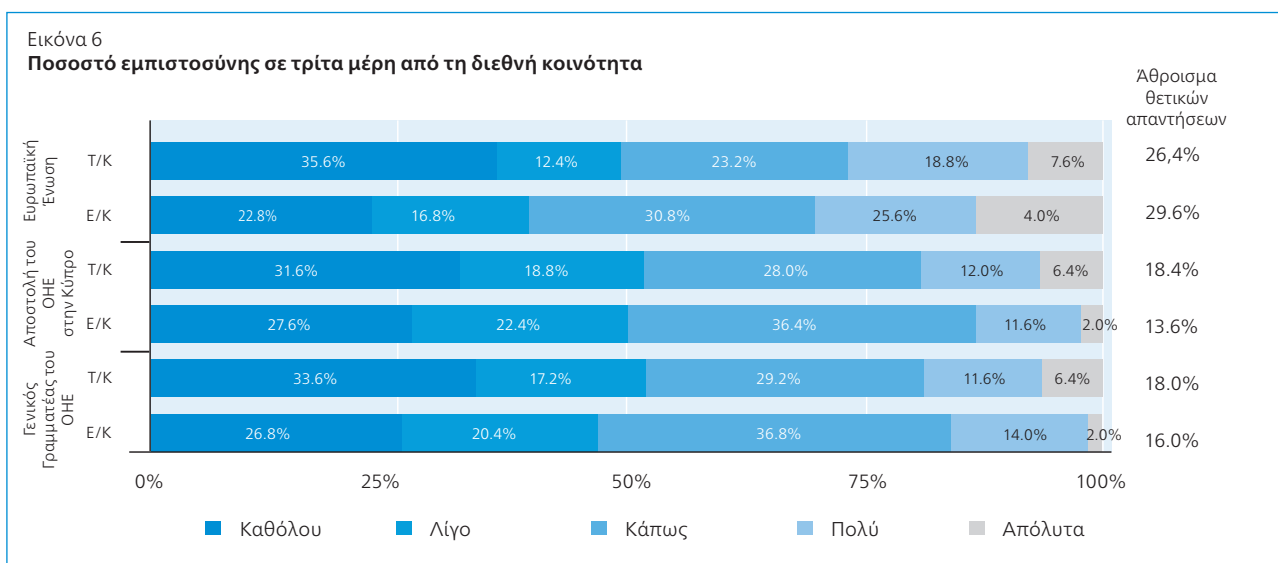
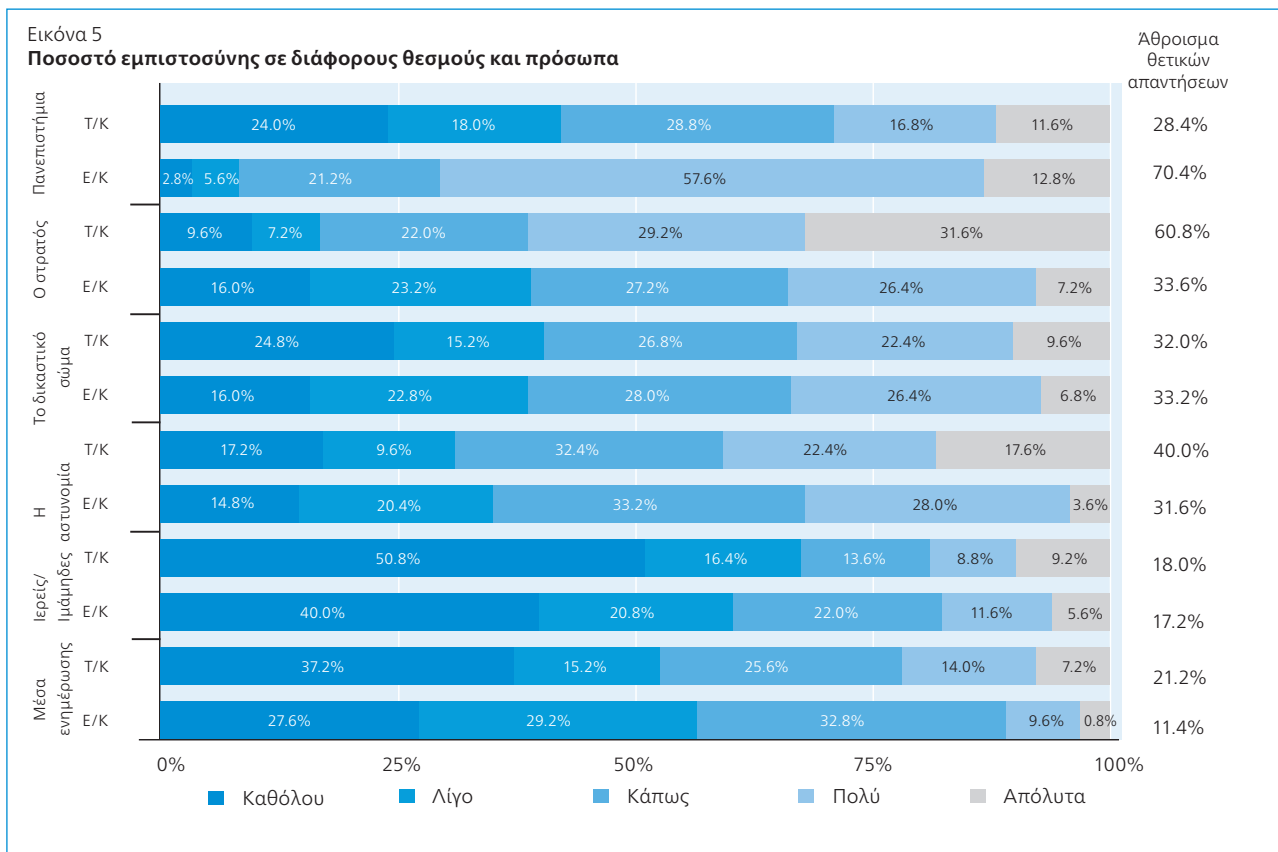
Και στις δύο πλευρές του νησιού, οι νέοι εκφράζουν πολύ χαμηλά ποσοστά εμπιστοσύνης στους θεσμούς και τα πρόσωπα (Εικόνα 4). Τα ποσοστά εμπιστοσύνης στους Μουσταφά Ακιντζί (35,2 %) και Νίκο Αναστασιάδη (16,8 %), τους δύο κοινοτικούς ηγέτες του νησιού, είναι τα υψηλότερα και στις δύο πλευρές σε σύγκριση με άλλα θεσμικά όργανα / πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένης της κυβέρνησης, της βουλής, των πολιτικών κομμάτων και των πολιτικών. Στους πολιτικούς - μεταξύ όλων των πολιτικών θεσμών / προσώπων - καταγράφονται τα χαμηλότερα ποσοστά εμπιστοσύνης και στις δύο πλευρές, με το 49,2 % των Ελληνοκυπρίων και το 47,6 % των Τουρκοκυπρίων νέων να δηλώνουν ότι δεν έχουν καμία απολύτως εμπιστοσύνη στους πολιτικούς. Και στις δύο πλευρές, τα πολιτικά κόμματα και οι κυβερνήσεις ακολουθούν αμέσως μετά τους πολιτικούς.

Αυτές οι κατατάξεις αλλάζουν κατά τη συνολική αξιολόγηση διαφόρων θεσμών και προσώπων (βλ. Εικόνα 5). Ενώ οι τρεις πιο αξιόπιστοι θεσμοί / πρόσωπα στη νότια πλευρά είναι τα πανεπιστήμια (70,4 %), ο στρατός (33,6 %) και το

δικαστικό σύστημα (33,2 %), στη βόρεια πλευρά είναι ο στρατός (60,8 %), η αστυνομία (40 %) και ο πρόεδρος (35,2 %). Η υψηλή εμπιστοσύνη στον στρατό ίσως αντικατοπτρίζει τις ανησυχίες των νέων για την ασφάλειά τους, οι οποίες είναι πολύ μεγαλύτερες στη βόρεια πλευρά. Οι πολιτικοί, τα πολιτικά κόμματα και οι κυβερνήσεις είναι οι λιγότερο αξιόπιστοι θεσμοί / πρόσωπα μεταξύ των διαφόρων άλλων και στις δύο κοινότητες, λαμβάνοντας υπόψη τις εικόνες 4, 5 και 6 μαζί. Αυτά τα στοιχεία μπορούν να αξιολογηθούν από κοινού με τους λόγους για τη χαμηλή προσέλευση στις εκλογές και στις δύο πλευρές.

Σε σύγκριση με όλους τους θεσμούς / πρόσωπα, οι ιμάμηδες είναι οι λιγότερο αξιόπιστοι, κάτι που επιβεβαιώνει μια προηγούμενη μελέτη (Hatay and Charalambous, 2015, p. 7) που έδειξε κατά πόσο οι Τουρκοκύπριοι εκτιμούν τον κοσμικισμό.

Εξετάζοντας την Εικόνα 6, ανάμεσα στους διεθνείς παράγοντες, η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) είναι η πιο αξιόπιστη οντότητα για όλους του Κύπριους νέους. Σχεδόν ένας στους τρεις Ελληνοκύπριους νέους δηλώνει εμπιστοσύνη στην ΕΕ. Αυτό το ποσοστό είναι περίπου ένας στους τέσσερις για τους Τουρκοκύπριους ερωτηθέντες. Μετά την ΕΕ, οι Τουρκοκύ-

πριο αισθάνονται πιο σίγουροι για την αποστολή του ΟΗΕ στην Κύπρο (18,4 %) και τον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες (18 %). Αντιθέτως, για τους Ελληνοκύπριους νέους, ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ (16 %) είναι πιο αξιόπιστος από την αποστολή του ΟΗΕ στην Κύπρο (13,6 %).

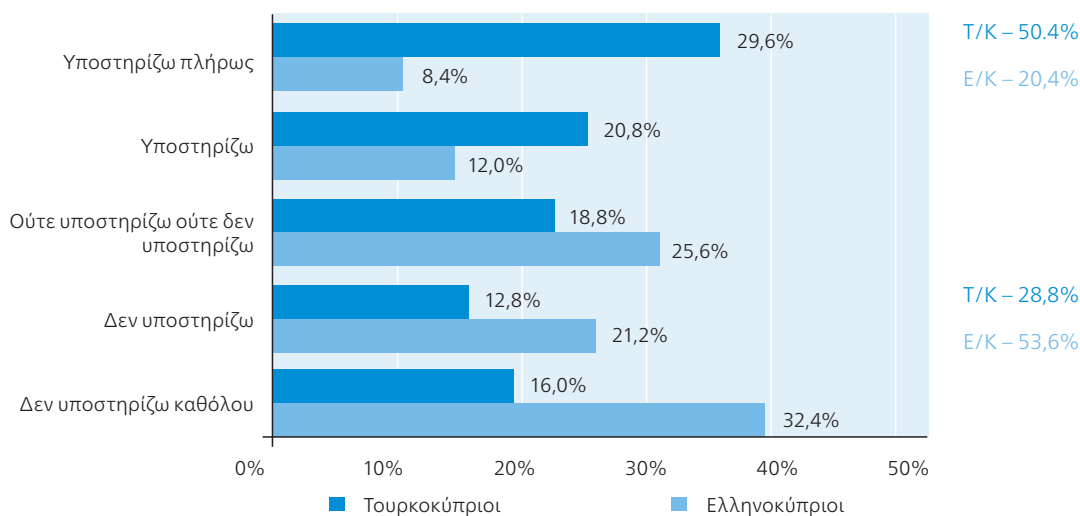
3.2. ΟΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΕΠΑΦΕΣ

Οι νέοι της Κύπρου γεννήθηκαν και μεγάλωσαν σε μια διαιρεμένη χώρα. Οι περισσότεροι από αυτούς δεν έχουν καθόλου ή μόνο λίγες αναμνήσεις από την περίοδο που οι δύο κοινότητες δεν είχαν καθόλου επαφές μεταξύ τους. Έχουν

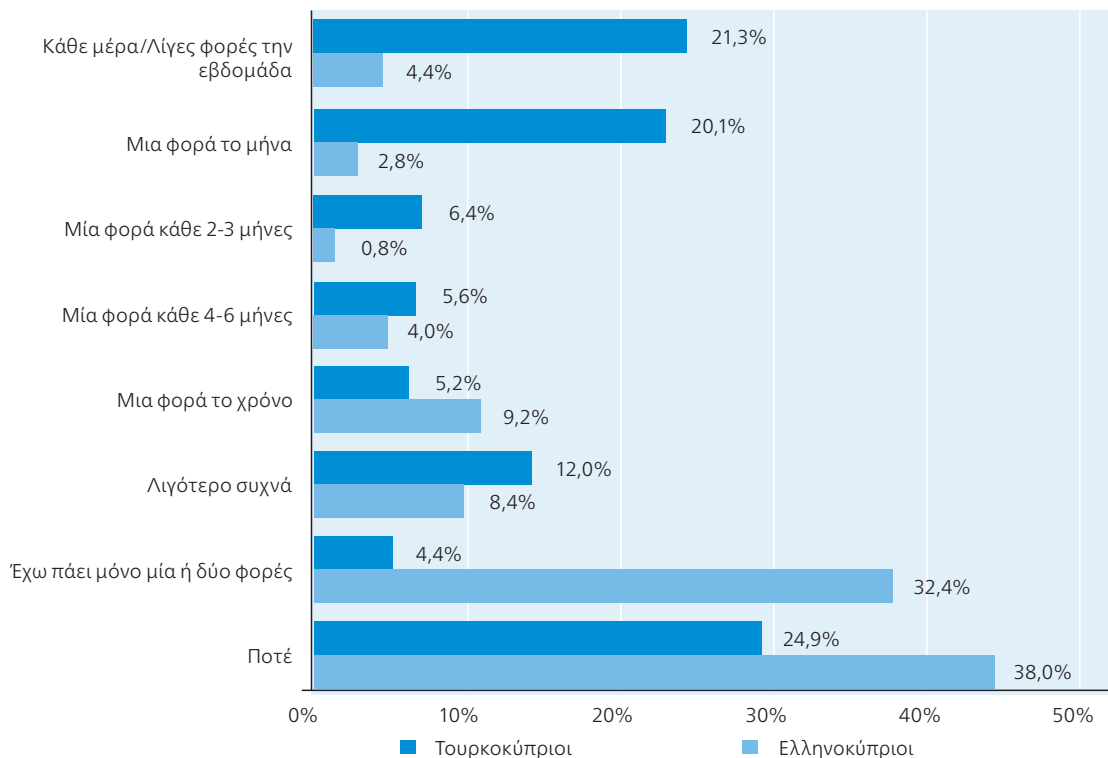
περάσει περισσότερα από 17 χρόνια από τότε που οι τουρκοκυπριακές αρχές ήσαν τους περιορισμούς στην ουδέτερη ζώνη του ΟΗΕ, γνωστή και ως πράσινη γραμμή, και επέτρεψαν τη διέλευση μεταξύ της βόρειας και της νότιας πλευράς. Ως εκ τούτου, η συντριπτική πλειονότητα των Κυπρίων νέων σήμερα έχει το δικαίωμα να επισκεφτεί την άλλη πλευρά. Εξάιρεση αποτελούν μόνο οι Τούρκοι υπήκοοι που ζουν στη βόρεια πλευρά.

Παλαιότερες μελέτες κατέδειξαν ότι υπήρξε σημαντική βελτίωση στην έκταση της εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο κοινοτήτων, καθώς τα σημεία ελέγχου άνοιξαν μετά από δεκαετίες διαίρεσης. Όπως συνήγαγαν οι Yücel και Psaltis (2019, σελ. 2–13), η επαφή μεταξύ των μελών μίας ομάδας

Εικόνα 7

Ποσοστό υποστήριξης για άνοιγμα περισσότερων σημείων ελέγχου

Εικόνα 8

Συχνότητα διέλευσης στην άλλη πλευρά

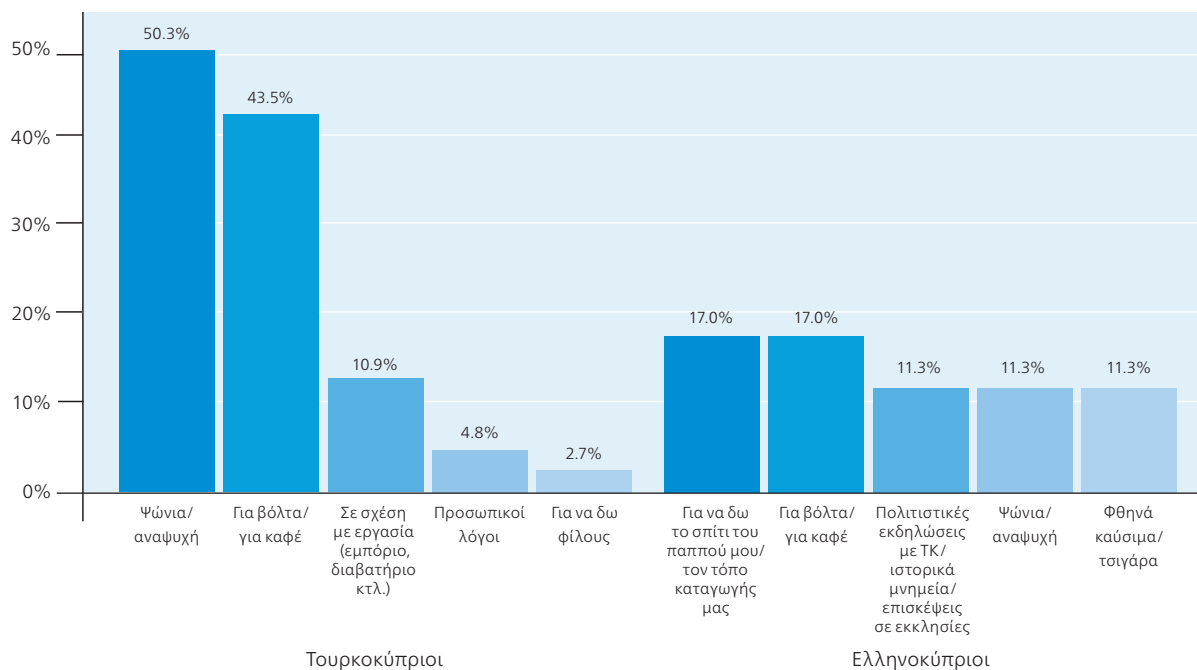
σχετίζεται με θετικά αποτελέσματα: λιγότερες προκαταλήψεις, περισσότερη εμπιστοσύνη και προθυμία να συνυπάρξουν ειρηνικά. Ωστόσο, μια άλλη έκθεση ανέδειξε την ανάγκη επικέντρωσης σε συγκεκριμένες ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των Ελληνοκύπριων νέων και Τουρκοκύπριων μεγαλύτερης ηλικίας, καθώς αυτές οι ομάδες ήταν πιο θετικές στη συμφιλίωση. Την ίδια στιγμή, η έκθεση σημείωσε την ανάγκη βελτίωσης της ποσότητας και της ποιότητας των επαφών (Lordos, Kaymak and Tocci, 2009). Ωστόσο, είναι αδύνατο να υποτιμηθεί ο θετικός αντίκτυπος του ανοίγματος των σημείων ελέγχου στην ενίσχυση

της εμπιστοσύνης μεταξύ της ελληνοκυπριακής και της τουρκοκυπριακής κοινότητας.

Όπως φαίνεται στην Εικόνα 7, οι δύο κοινότητες αποκλίνουν σημαντικά στην υποστήριξή τους για το άνοιγμα νέων σημείων ελέγχου μεταξύ των δύο πλευρών. Ενώ οι μισοί Τουρκοκύπριοι νέοι «υποστηρίζουν» ή «υποστηρίζουν σίγουρα» το άνοιγμα περισσότερων σημείων ελέγχου, οι μισοί από τους Ελληνοκύπριους νέους αισθάνονται το αντίθετο και «δεν» ή «σίγουρα δεν» υποστηρίζουν αυτήν την ιδέα. Η ίδια διαφορά υπάρχει επίσης στα αποτελέσματα

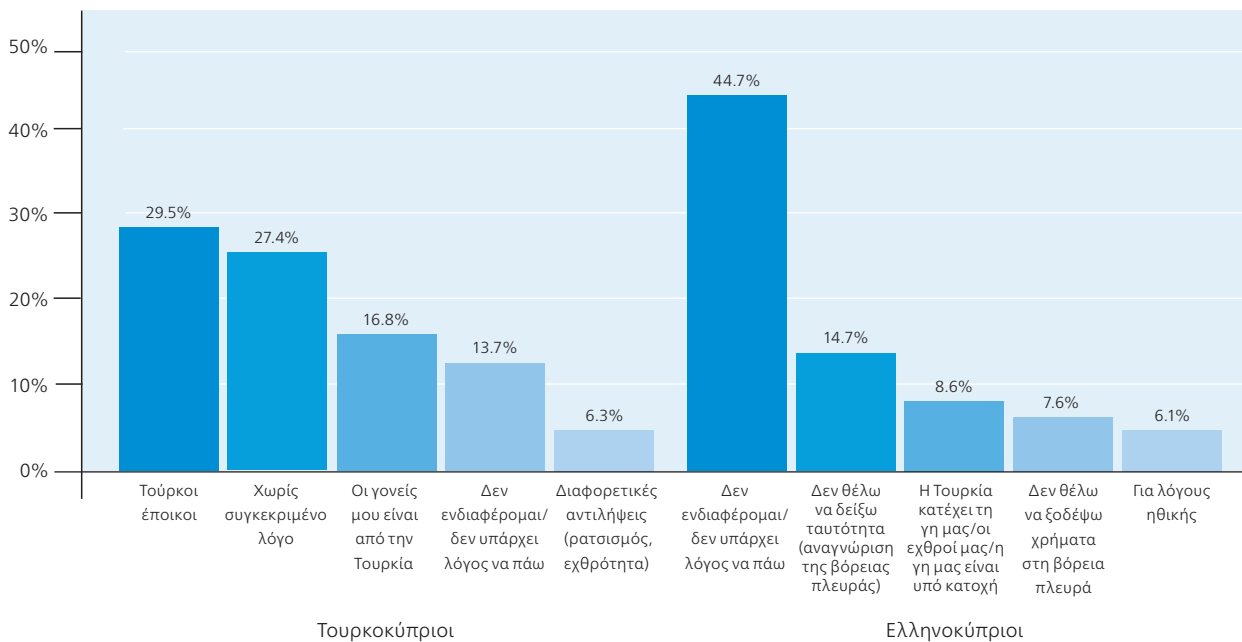
Εικόνα 9

Λόγοι για τη διέλευση από τα σημεία ελέγχου

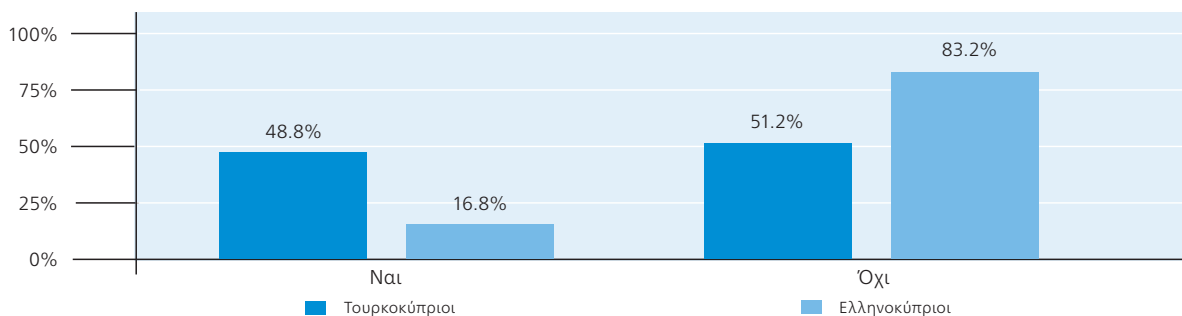
Εικόνα 10

Λόγοι ΜΗ διέλευσης από τα σημεία ελέγχου

Εικόνα 11

Έχοντας φίλους από την άλλη κοινότητα

της έρευνας σχετικά με τη συχνότητα των διελεύσεων (Εικόνα 8) και τη διατήρηση των ενδοκοινοτικών φιλιών (Εικόνα 11). Αυτές οι αρνητικές τάσεις μεταξύ των Ελληνοκυπρίων νέων δείχνουν σαφώς τη σημασία του να εστιάσουμε στη στάση τους για να αυξηθεί ο διάλογος μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Αξίζει να σημειωθεί ότι η θετική τάση μεταξύ των Τουρκοκυπρίων νέων αφορά όχι μόνο τη συνύπαρξη, αλλά περιλαμβάνει επίσης ευκαιρίες πρόσβασης στην ΚΔ που απορρέουν από την ένταξη του κράτους στην ΕΕ.

Υπάρχει επίσης μια αξιοσημείωτη απόκλιση μεταξύ των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων νέων ως προς τη συχνότητα των διελεύσεων από τα σημεία ελέγχου. Συνολικά, το 41,4% των Τουρκοκυπρίων νέων δηλώνουν ότι διέρχονται από τα σημεία ελέγχου κάθε μέρα, μερικές φορές κάθε εβδομάδα ή τουλάχιστον μία φορά το μήνα. Μόνο το 7,2% των Ελληνοκύπριων νέων ανέφεραν την ίδια συχνότητα διέλευσης από τα σημεία ελέγχου (Σχήμα 8). Ένα άλλο βασικό ζήτημα είναι το ποσοστό των νέων που δεν έχουν περάσει ποτέ στην άλλη πλευρά του νησιού. Το 38 % των Ελληνοκύπριων νέων λέει ότι δεν έχουν περάσει ποτέ στην άλλη πλευρά, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό των ερωτηθέντων Τουρκοκυπρίων είναι 24,9 %. Είναι σημαντικό, ωστόσο, ότι στο ποσοστό των Τουρκοκυπρίων που δεν έχουν περάσει τα σημεία ελέγχου περιλαμβάνονται Τούρκοι υπήκοοι που δεν τους επιτρέπεται να το πράξουν. Το ποσοστό των ερωτηθέντων που διήλθαν από τα σημεία ελέγχου μόνο μία ή δύο φορές είναι αρκετά υψηλό μεταξύ των Ελληνοκυπρίων. Περίπου επτά στους δέκα Ελληνοκύπριους νέους δεν ενδιαφέρονται για την άλλη πλευρά του νησιού.

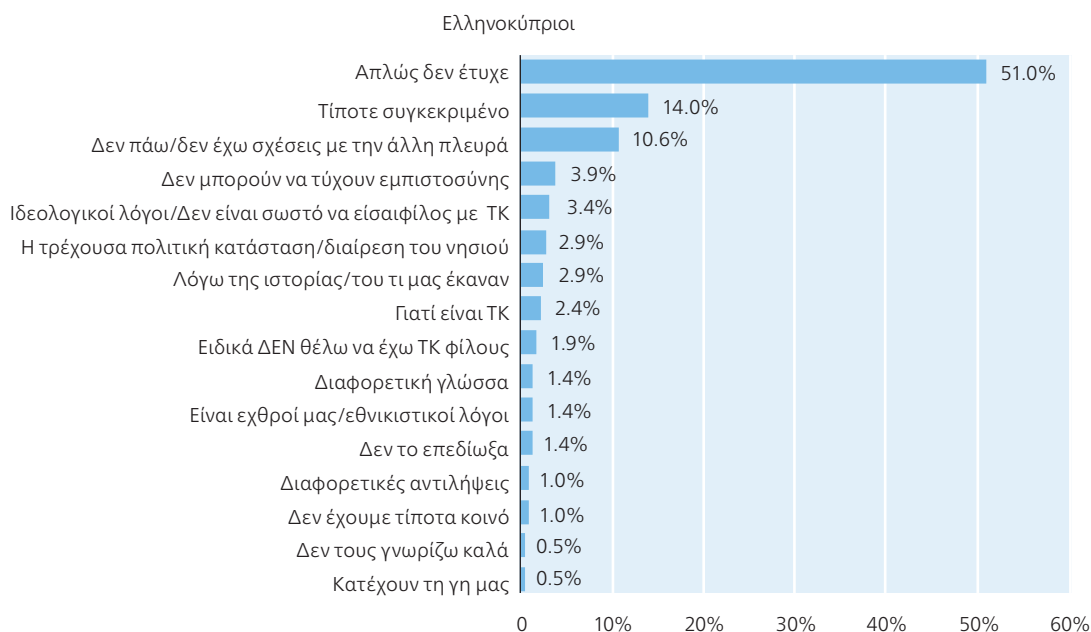
Όταν ρωτήθηκαν για την πιο πρόσφατη διέλευση τους, ένας στους πέντε Τουρκοκύπριους είτε ότι είχε διέλθει από τα σημεία ελέγχου εντός της εβδομάδας. Και πάλι, αυτό το ποσοστό για τους Ελληνοκύπριους ήταν σημαντικά χαμηλότερο.

Εκείνοι που δήλωσαν ότι διέρχονται από τα σημεία ελέγχου τουλάχιστον μία φορά το χρόνο - ποσοστό που περιλαμβάνει 53 ερωτηθέντες από τη νότια πλευρά και 147 από τη βόρεια - ρωτήθηκαν σχετικά με τους λόγους διέλευσης τους. Η ενότητα με τις απαντήσεις ανοικτού τύπου δείχνει ότι οι Ελληνοκύπριοι επισκέπτονται κυρίως την άλλη πλευρά για λόγους όπως για βόλτα ή για καφέ (17 %) ή για επίσκεψη σε οικογένεια ή πρώην οικογενειακές εστίες (17 %).

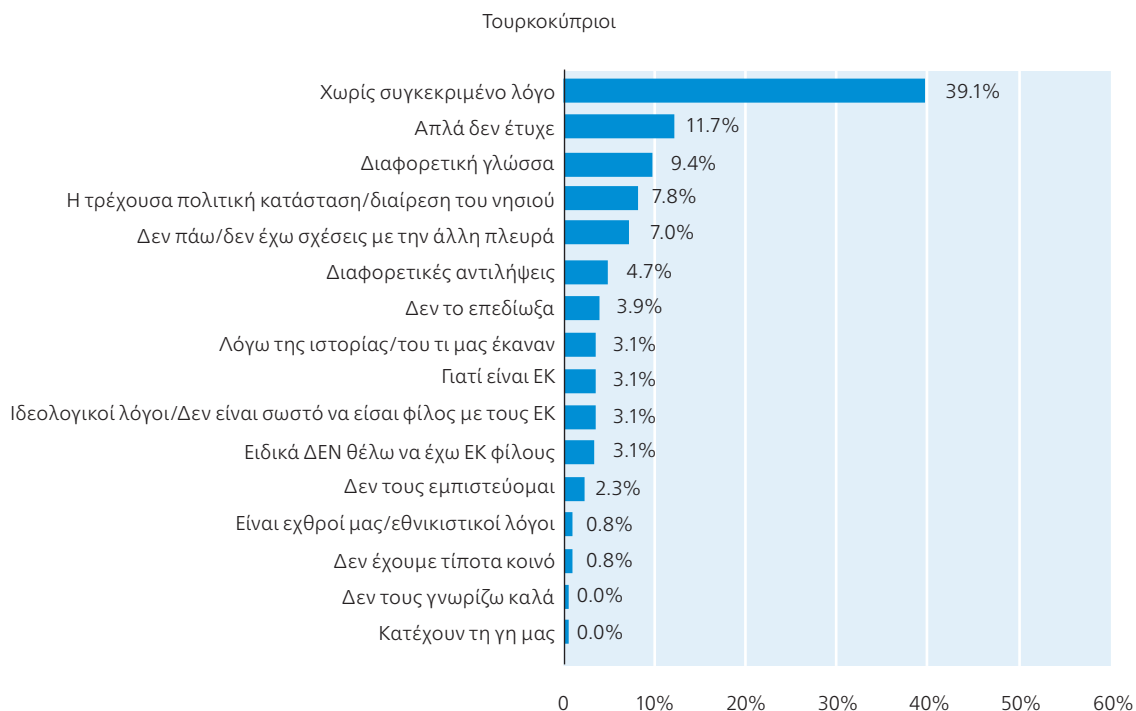
Συγκριτικά, οι Τουρκοκύπριοι νέοι επισκέφτηκαν την άλλη πλευρά κυρίως για ψώνια και αναψυχή (50,3 %), για βόλτα ή για καφέ (43,5 %), καθώς και για λόγους που σχετίζονται με την εργασία, το εμπόριο, την απόκτηση διαβατηρίου ή για ταξίδια από το αεροδρόμιο της Λάρνακας. Οι Ελληνοκύπριοι νέοι που διέρχονται των σημείων ελέγχου δείχνουν ότι τα ψώνια και η αναψυχή, τα φθηνά καύσιμα και τα τσιγάρα, οι πολιτιστικές εκδηλώσεις με ΤΚ και οι ιστορικές επισκέψεις σε τόπους αποτελούν τους βασικούς λόγους για τη διέλευσή τους από τα σημεία ελέγχου.

Η εικόνα 10 δίνει τους λόγους που δεν μεταβαίνουν στην άλλη πλευρά. Η ερώτηση τέθηκε σε εκείνους που ανέφεραν ότι διέρχονται από τα σημεία ελέγχου «λιγότερο συχνά», «ποτέ» και «μόνο μία ή δύο φορές» (ο συνολικός αριθμός των ερωτηθέντων που έδωσαν αυτές τις απαντήσεις ήταν 197 στη νότια πλευρά και 103 στη βόρεια). Σε απάντηση σε ερώτηση ανοικτού τύπου σχετικά με τους λόγους που δεν έχουν μεταβεί στην άλλη πλευρά, οι ερωτηθέντες από τη νότια πλευρά δήλωσαν ότι δεν ενδιαφέρονται να πάνε ή δεν έχουν λόγο να πάνε (44,7 %), δεν θέλουν να δείξουν ταυτότητα (14,7 %) και αισθάνονται θυμωμένοι για την κατοχή της χώρας τους (8,6 %). Άλλοι λόγοι είναι «δεν θέλω να ξοδέψω χρήματα στη βόρεια πλευρά» (7,6%) και «ηθικοί λόγοι» (6,1%)

Εικόνα 12

Λόγοι για να ΜΗΝ έχει κανείς φίλους από την άλλη κοινότητα (Ε/Κ)

Εικόνα 13.

Λόγοι για να ΜΗΝ έχει κανείς φίλους από την άλλη κοινότητα (Τ/Κ)

Οι λόγοι που δόθηκαν από τους ερωτηθέντες στη βόρεια πλευρά ήταν αρκετά διαφορετικοί από εκείνους στη νότια. Κατά συνέπεια, οι περισσότεροι ερωτηθέντες σημείωσαν ότι είτε είναι «Τούρκοι έποικοι» (29,5%) είτε «παιδιά εποίκων» (16,8%) - που σημαίνει ότι δεν έχουν το δικαίωμα να διέλθουν από τα σημεία ελέγχου. Άλλοι λόγοι που έδωσαν οι Τουρκοκύπριοι νέοι για το ότι δεν μεταβαίνουν στην άλλη πλευρά ήταν «κανένας συγκεκριμένος λόγος» (27,4 %), «δεν ενδιαφέρομαι / δεν βρίσκω κανέναν λόγο να πάω» (13,7 %) και «διαφορετικές αντιλήψεις των Ελληνοκυπρίων» (6,3 %).

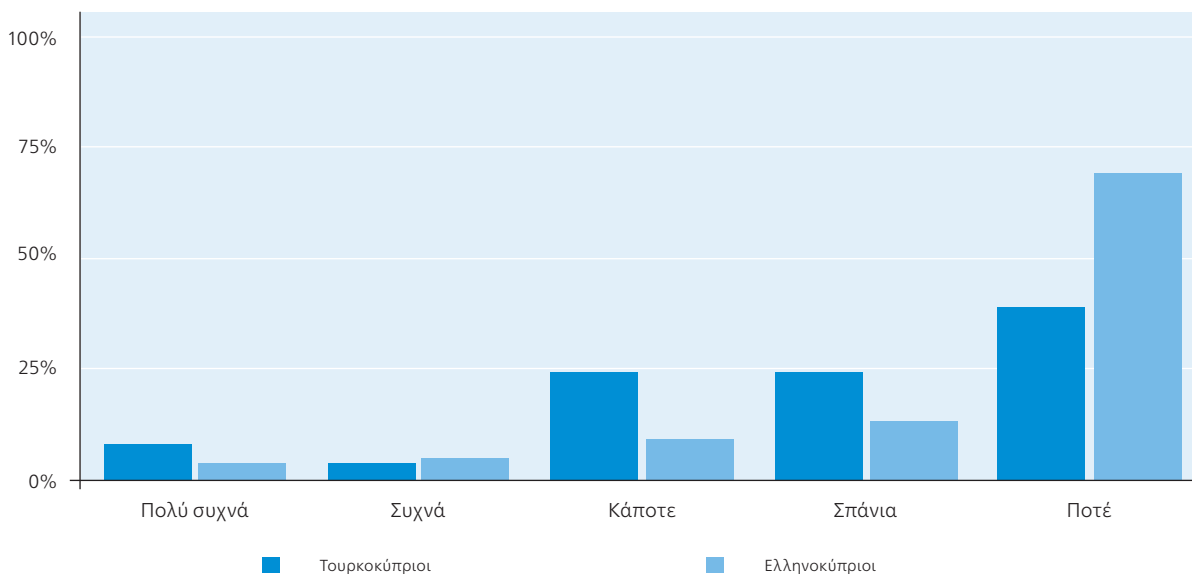
Όταν ρωτήθηκαν για τη στάση τους στο θέμα της φιλίας με τα μέλη της άλλης κοινότητας, οι Τουρκοκύπριοι νέοι είναι πιο ανοιχτοί σε τέτοιες σχέσεις από ό,τι οι Ελληνοκύπριοι νέοι. Όπως φαίνεται παρακάτω στην Εικόνα 11, το 48,4 % των Τουρκοκύπριων ερωτηθέντων λένε ότι έχουν Ελληνοκύπριους φίλους, ενώ το ποσοστό αυτό μειώνεται σε 16,8 στους Ελληνοκύπριους νέους. Ανεξάρτητα από το νόημα της φιλίας, αυτό που δείχνει αυτό το αποτέλεσμα είναι ότι οι περισσότεροι Τουρκοκύπριοι νέοι και η συντριπτική πλειονότητα των Ελληνοκυπρίων νέων δεν έχουν φίλους στην άλλη πλευρά. Αυτά τα αποτελέσματα υπογραμμίζουν την ελλιπή επικοινωνία μεταξύ των νέων από τις δυο κοινότητες το ίδιο ισχύει και για τον ευρύτερο πληθυσμό.

Οι εικόνες 12 και 13 δείχνουν τους λόγους που έδωσαν οι ερωτηθέντες για το γεγονός ότι δεν έχουν φίλους από την άλλη κοινότητα. Οι Ελληνοκύπριοι νέοι (208 στους 250 νέους) απάντησαν πιο συχνά με: «απλά δεν έτυχε» (51 %), «τίποτα συγκεκριμένο» (14 %) και «δεν έχω επαφή με την άλλη πλευρά αφού δεν πηγαίνω» (10,6 %). Αυτή η τάση

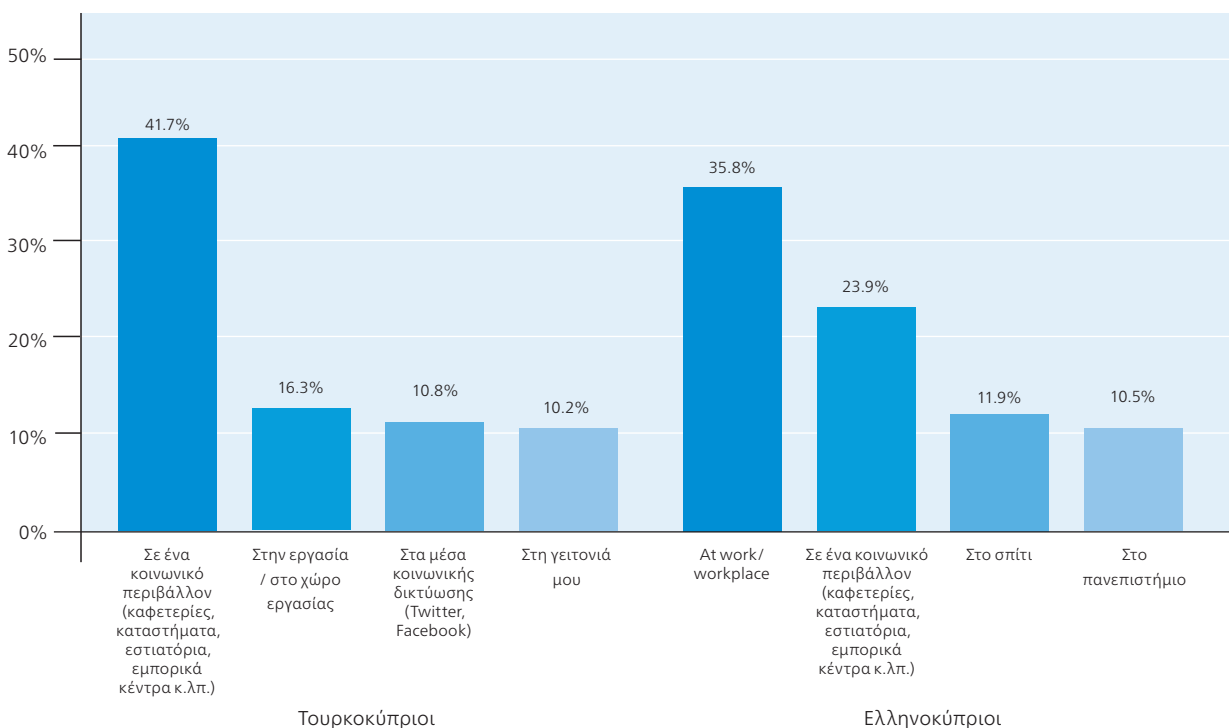
διαφέρει πολύ στην περίπτωση των Τουρκοκύπριων (128 από 250 νέους δεν έχουν Ελληνοκύπριους φίλους), οι οποίοι έδωσαν τις ίδιες δύο αρχικές απαντήσεις, αν και με διαφορετική σειρά. Έτσι, το υψηλότερο ποσοστό εκείνων που δεν έχουν φίλους από την άλλη κοινότητα απάντησαν με «τίποτα συγκεκριμένο» (39,1%), «απλά δεν έτυχε» (11,7%) ή «διαφορετική γλώσσα» (9,7%). Αυτά τα στοιχεία δείχνουν ξεκάθαρα ότι οι αρνητικοί χαρακτηρισμοί της άλλης κοινότητας - «εχθροί» και «αναξιόπιστοι» - δεν κυριαρχούν στη νοοτροπία των νέων. Επομένως, θα μπορούσαμε να πούμε ότι αυτό το ζήτημα αφορά αποκλειστικά στη δημιουργία κοινών και ασφαλών χώρων για την ενίσχυση αυτών των σχέσεων μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Αυτό μπορεί να αυξήσει την προθυμία των νέων να συναντηθούν με άτομα από την άλλη κοινότητα.

Η εικόνα 14 επιβεβαιώνει το συμπέρασμά μας ότι δεν υπάρχει επαρκής επικοινωνία μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Όταν ρωτήθηκαν για τη συχνότητα των επαφών τους με την άλλη κοινότητα, πολύ λίγοι νέοι ερωτηθέντες δήλωσαν ότι έχουν επαφή «συχνά» ή «πολύ συχνά». Αν και το ποσοστό των Τουρκοκυπρίων νέων φαίνεται να είναι υψηλότερο από αυτό των Ελληνοκυπρίων, αυτός ο αριθμός δεν δίνει μεγάλη ελπίδα όσον αφορά στην εδραίωση ουσιαστικού διαλόγου μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Το συμπέρασμα αυτό ενισχύεται περαιτέρω από τους λόγους για τους οποίους οι Κύπριοι επισκέπτονται την άλλη πλευρά του νησιού: ψώνια, αναψυχή και δουλειές. Αυτό που είναι σημαντικό είναι το ποσοστό των ερωτηθέντων και στις δύο κοινότητες που δήλωσαν ότι δεν είχαν ποτέ επαφή με την άλλη κοινότητα: 39,2% στη βόρεια πλευρά και 69,2% στη νότια (Εικόνα 14).

Εικόνα 14.

Συχνότητα επαφών με την άλλη κοινότητα

Εικόνα 15.

Τόποι όπου πραγματοποιούνται οι επαφές με την άλλη κοινότητα

Ανεξάρτητα από τη συχνότητα - εκτός από εκείνους που δεν είχαν ποτέ επαφή - η εικόνα 15 παρακάτω δείχνει τους τόπους όπου γίνονται οι διακοινοτικές επαφές. Σε απάντηση σε ερώτηση ανοιχτού τύπου, οι Ελληνοκύπριοι (77 στους 250 ερωτηθέντες) που έχουν επαφές με Τουρκοκύπριους ανέφεραν τις εξής τοποθεσίες: εργασία (35,8%), κοινωνικά περιβάλλοντα όπως καφετερίες και καταστήματα (23,9%), σπίτι (11,9 %) και πανεπιστήμιο (10,5 %). Οι Τουρκοκύπριοι απάντησαν με τον ίδιο τρόπο: Οι Τουρκοκύπριοι (152 από τους 250 ερωτηθέντες) δήλωσαν ότι συναντώνται

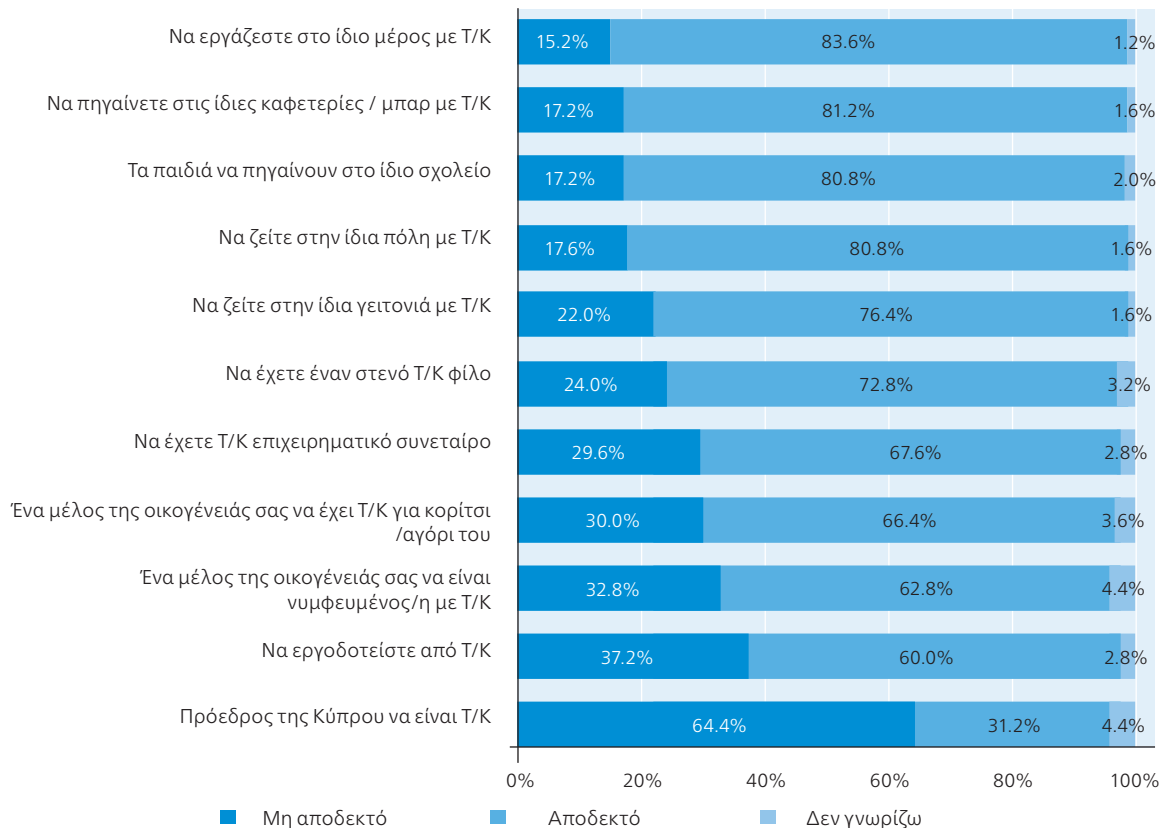
με Ελληνοκύπριους σε κοινωνικά περιβάλλοντα (41,7%), σε χώρους εργασίας (16,3%), μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (10,8%) ή στις γειτονιές τους (10,2 %).

Η σειρά των παραπάνω απαντήσεων δείχνει το χαμηλότερο ποσοστό αλληλεπίδρασης μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Εκτός από τον βαθμό της επαφής, είναι επίσης σημαντικό να αναρωτηθούμε κατά πόσο οι ερωτηθέντες αποδέχονται την αλληλεπίδραση μεταξύ των κοινοτήτων. Τα δεδομένα στις εικόνες 16 και 17 επισημαίνουν τους διαφορετικούς

Εικόνα 16.

Αποδοχή της αλληλεπίδρασης με Τουρκοκύπριους

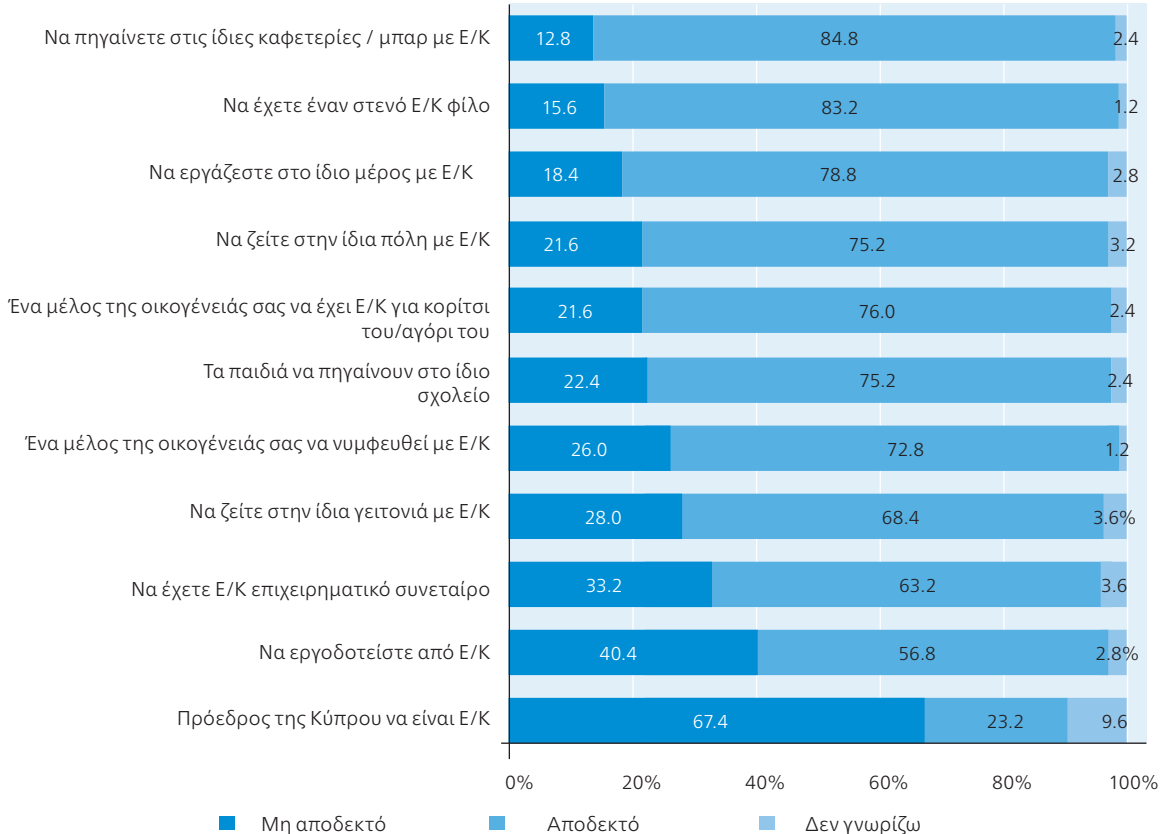
Ελληνοκύπριοι

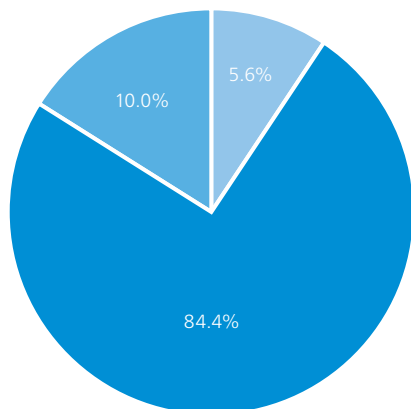
Εικόνα 17.

Αποδοχή της αλληλεπίδρασης με Ελληνοκύπριους

Τουρκοκύπριοι

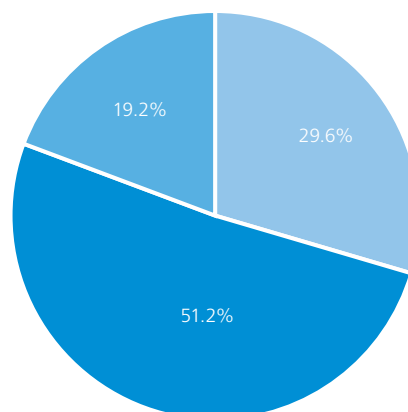

Εικόνα 18.

Κατά πόσο οι διαπραγματεύσεις θα οδηγήσουν σε λύση (%)

Ελληνοκύπριοι

- Δεν είμαι σίγουρος/η
- Όχι, δεν θα οδηγήσει στη λύση
- Ναι, θα οδηγήσει στη λύση

Τουρκοκύπριοι

- Δεν είμαι σίγουρος/η
- Όχι, δεν θα οδηγήσει στη λύση
- Ναι, θα οδηγήσει στη λύση

τρόπους αλληλεπίδρασης μεταξύ της ελληνοκυπριακής και της τουρκοκυπριακής κοινότητας και ενισχύουν επίσης το συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν σοβαροί ιδεολογικοί παράγοντες που να εμποδίζουν τη συχνότερη επαφή ή αλληλεπίδραση μεταξύ των νέων. Τα παρακάτω στοιχεία είναι ενθαρρυντικά, καθώς περισσότεροι από τους μισούς από τους Κύπριους νέους ερωτηθέντες θεωρούν αποδεκτούς τους περισσότερους τύπους αλληλεπιδράσεων με την άλλη κοινότητα. Το αδύναμο σημείο για κάθε κοινότητα, όπως φαίνεται στις εικόνες 16 και 17, είναι να έχουν πρόεδρο από την άλλη κοινότητα: 64,4 % των νέων στη νότια πλευρά και 67,2 % των νέων στη βόρεια δεν αποδέχονται αυτή την ιδέα. Στη νότια πλευρά, η ιδέα του να έχουν Τουρκοκύπριο πρόεδρο έχει συγκεντρώσει το χαμηλότερο ποσοστό αποδοχής. Ακολουθούν απαντήσεις όπως «να εργοδοτούμαι από» (37,2 %) και το «ένα μέλος της οικογένειας να νυμφευθεί» (32,8 %) Τουρκοκύπριο. Για την βόρεια πλευρά, οι απαντήσεις «να εργοδοτούμαι από Ελληνοκύπριο» (40,4%) και «να έχω Ελληνοκύπριο επιχειρηματικό συνεταιίρο» (33,2%) είχαν το δεύτερο και τρίτο χαμηλότερο ποσοστό αποδοχής. Είναι γεγονός ότι οι περισσότεροι από αυτούς τους τρόπους αλληλεπίδρασης εξακολουθούν να είναι σπάνιοι σε ολόκληρο το νησί, ωστόσο αυτά τα στοιχεία αποκαλύπτουν ότι αυτό μπορεί να αλλάξει ριζικά.

3.3. ΟΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ

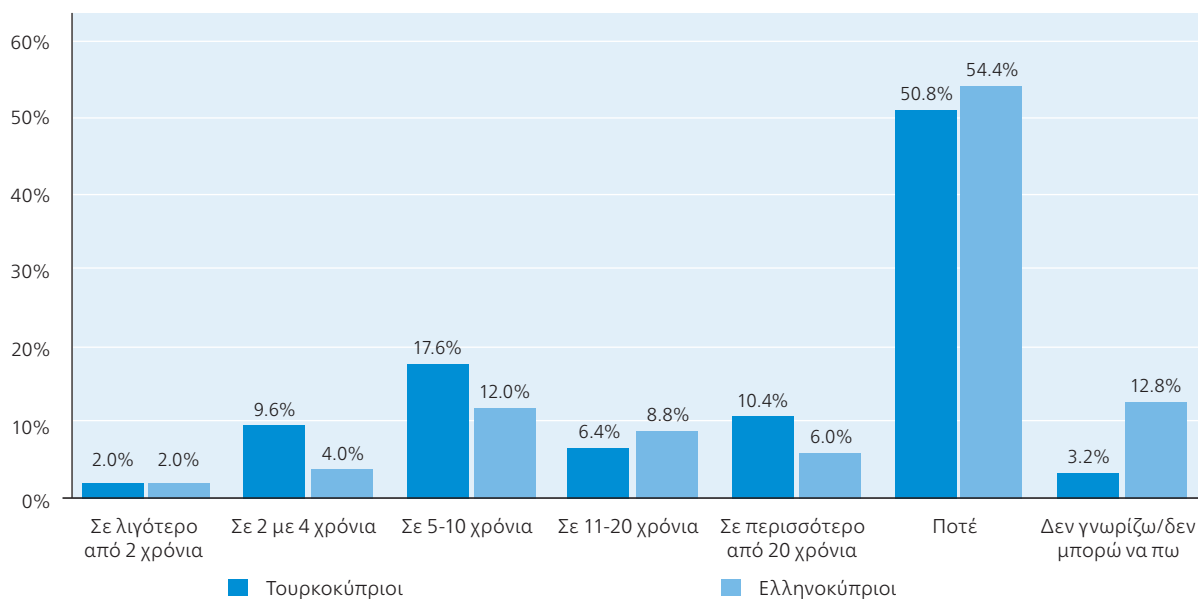
Ο διαρκής διαχωρισμός μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων στο μικρό νησί της Κύπρου αποτελούσε πάντα ένα αμφιλεγόμενο ζήτημα στην Ανατολική Μεσόγειο. Ελληνοκυπριακές και τουρκοκυπριακές κοινότητες ζουν σε ένα νησί που έχει διαιρεθεί πολιτικά για περισσότερα από 55 χρόνια και εδαφικά για περισσότερα από 45 χρόνια. Έχουν γίνει πολλές προσπάθειες και ενέργειες για να εξευ-

ρεθεί μια ολοκληρωμένη λύση στην εθνική διαμάχη⁶, αλλά τα δύο μέρη δεν έχουν ακόμη καταλήξει σε λύση. Επομένως, το ερωτηματολόγιο ερευνά επίσης τις αντιλήψεις των νέων για τις ατελείωτες ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις, τα πιθανά σενάρια λύσης, καθώς και το τι είναι πιθανό να ψηφίσουν σε ένα μελλοντικό δημοψήφισμα.

Η εικόνα 18 δείχνει πώς βλέπουν οι νέοι τη διαδικασία των ειρηνευτικών διαπραγματεύσεων. Σημειώνεται ότι δεν υπήρξαν διαπραγματεύσεις κατά τη διάρκεια της επιτόπιας έρευνας. Ωστόσο, όλοι οι Κύπριοι νέοι είναι εξοικειωμένοι με τον όρο «διαπραγματεύσεις», καθώς το Κυπριακό είναι αναπόσπαστο μέρος της καθημερινής τους ζωής και επηρεάζει βαθιά και τις δύο κοινότητες. Είναι, επομένως, σημαντικό να δούμε τις αντιλήψεις των νέων για το θέμα. Όπως δείχνουν ξεκάθαρα οι παρακάτω εικόνες, οι ερωτηθέντες νέοι δεν είναι αισιόδοξοι για τη διαδικασία διαπραγματεύσεων μεταξύ των ηγετών τους. Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι μόνο το 10% των νέων στη νότια πλευρά και το 19,2% στη βόρεια πιστεύουν ότι οι διαπραγματεύσεις θα οδηγήσουν σε λύση. Αντιθέτως, η συντριπτική πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων νέων και των περισσότερων Τουρκοκυπρίων νέων πιστεύουν ότι οι διαπραγματεύσεις είναι μάταιες και δεν μπορούν να οδηγήσουν σε μία βιώσιμη λύση.

⁶ Οι πιο πρόσφατες διαπραγματεύσεις, που πραγματοποιήθηκαν τον Ιούλιο του 2017 στο Grans Montana της Ελβετίας υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, μεταξύ του Νίκου Αναστασιάδη και του Μουσταφά Ακιντζί, των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων ηγετών, αντίστοιχα, απέτυχαν. Πιο πρόσφατα, ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες συγκάλυψε τους ηγέτες και των δύο κοινοτήτων σε μια άτυπη συνάντηση στο Βερολίνο στις 25 Νοεμβρίου 2019. Ωστόσο, τα μέρη δεν έχουν ακόμη συμφωνήσει για τους «όρους αναφοράς» για να μπορέσουν να ξεκινήσουν οι συνομιλίες για τη λύση.

Εικόνα 19.
Χρονική περίοδος εντός της οποίας αναμένεται ότι θα λυθεί το Κυπριακό

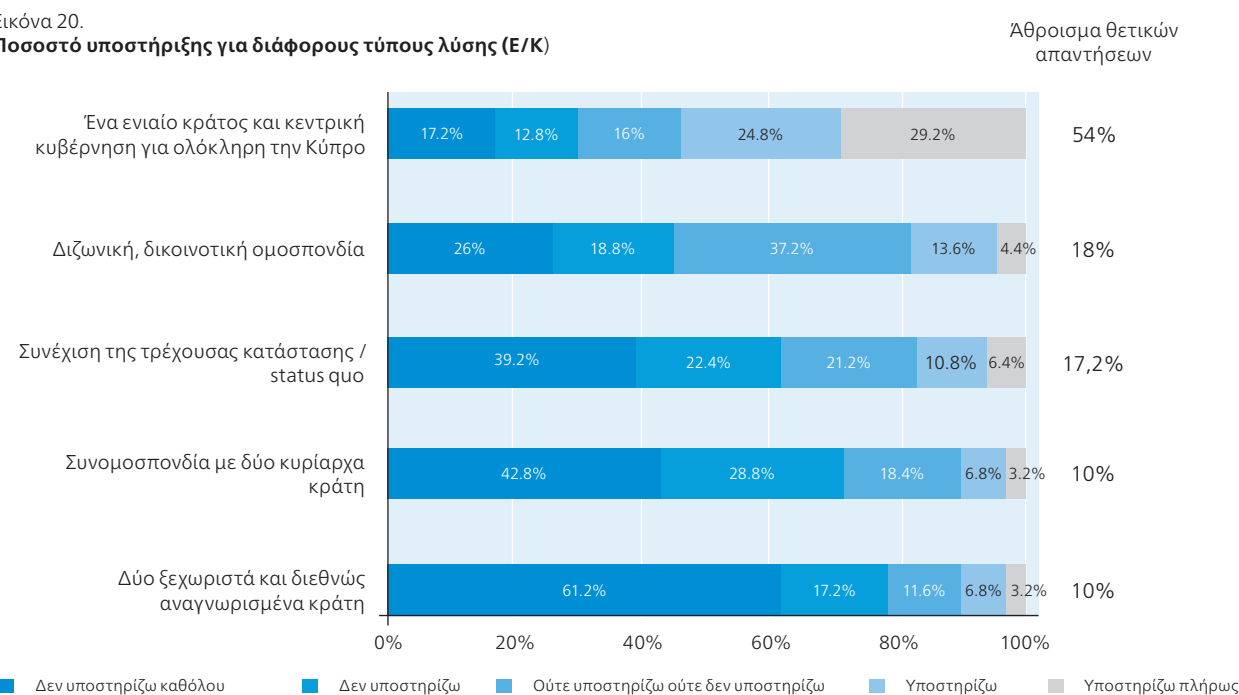

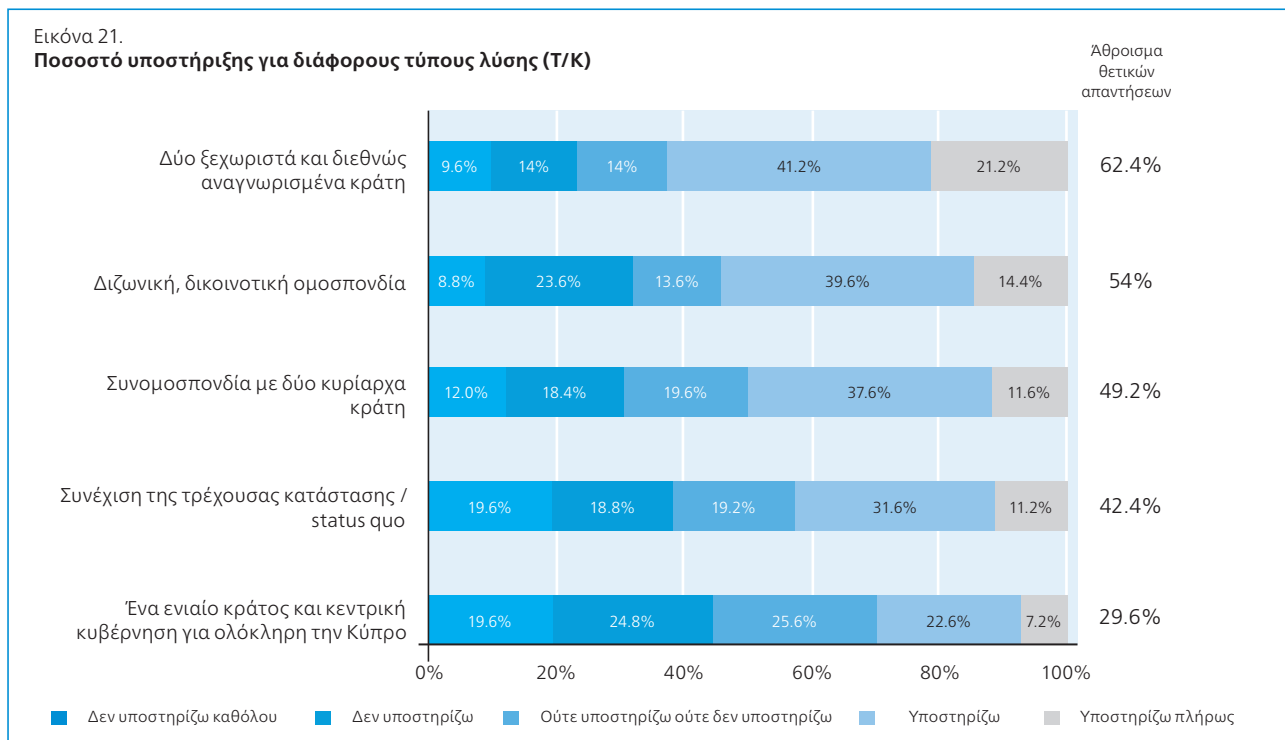
Η εικόνα 19 επιβεβαιώνει αυτό το απαισιόδοξο σενάριο. Σε απάντηση σε ερώτηση σχετικά με το Κυπριακό, περισσότεροι από τους μισούς Κύπριους νέους που απάντησαν δήλωσαν ότι πιστεύουν ότι δε θα λυθεί ποτέ. Μόνο το 29,2% των νέων στη βόρεια πλευρά και το 18% στη νότια πλευρά πιστεύει ότι το πρόβλημα θα λυθεί εντός 10 ετών. Αυτό είναι κατανοητό, καθώς από το 1968, όταν αρχικά συμφωνήθηκαν συναντήσεις για λύση του Κυπριακού, οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των δύο κοινοτήτων δεν κατάφεραν να οδηγήσουν σε μια μόνιμη λύση (Sözen, 2007).

Η ερώτηση για τα διάφορα μοντέλα λύσης, από τη συνέχιση του status quo έως την μόνιμη διχοτόμηση του νησιού,

είναι αναπόφευκτη συνιστώσα των ερευνών που διεξήχθησαν στην Κύπρο. Είναι γεγονός ότι οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι βρίσκονταν σε αντιπαράθεση, με τους Ελληνοκύπριους να υποστηρίζουν κυρίως ένα ενιαίο κράτος, ενώ οι Τουρκοκύπριοι δύο ξεχωριστά διεθνώς αναγνωρισμένα κράτη. Η πιο πρόσφατη έρευνα, που διεξήχθη από την Παγκόσμια Τράπεζα και την ΕΕ τον Μάιο του 2019, ανέφερε ότι πάνω από το 60% των ερωτηθέντων και από τις δύο πλευρές υποστηρίζει αυτά τα μοντέλα λύσης (Παγκόσμια Τράπεζα και ΕΕ, 2019, σελ. 12). Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι και στην παρούσα έρευνα, οι Τουρκοκύπριοι θεώρησαν τα μοντέλα διζωνικής και δικοινοτικής ομοσπονδίας ως τα πιο αποδεκτά.

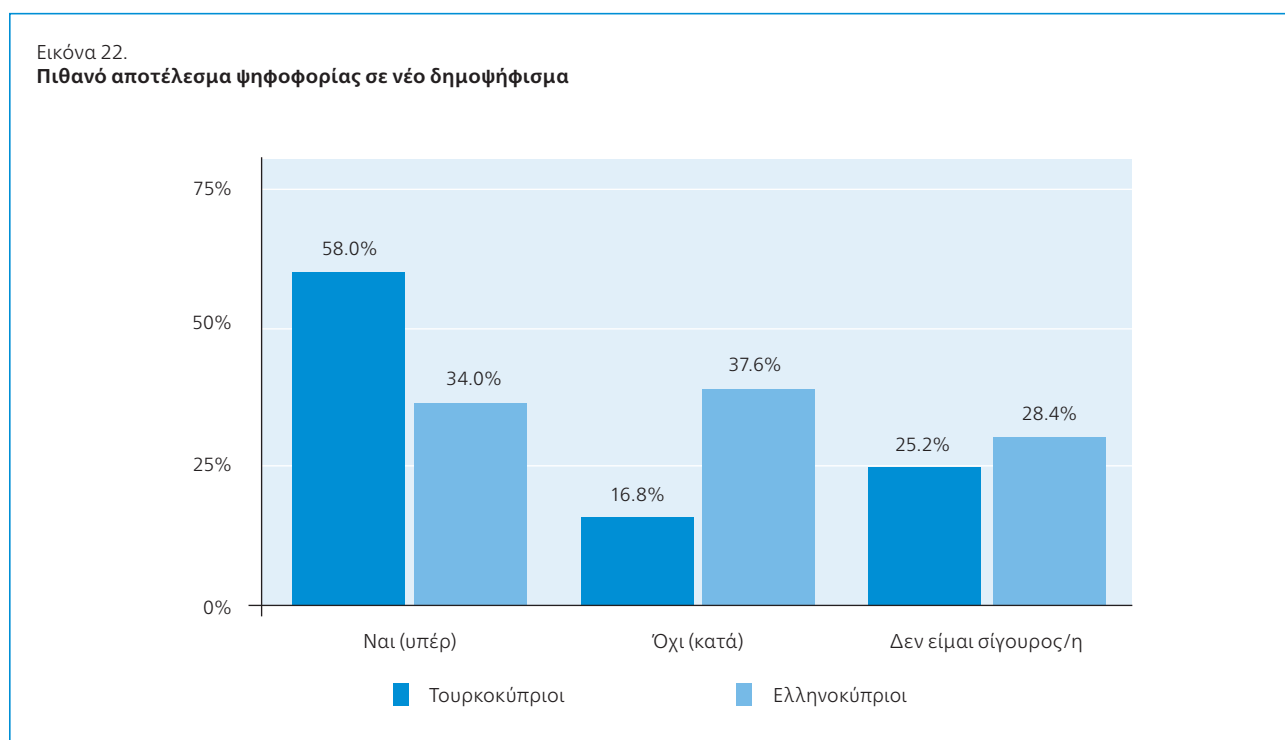
Εικόνα 20.
Ποσοστό υποστήριξης για διάφορους τύπους λύσης (Ε/Κ)

Αυτή η τάση δεν διαφέρει σημαντικά μεταξύ των νέων του νησιού. Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας δείχνουν το βαθμό υποστήριξης τους στα διάφορα μοντέλα λύσης και, όπως φαίνεται στην Εικόνα 20 και 21, τα πιο προτιμώμενα μοντέλα λύσης για την ελληνοκυπριακή και την τουρκοκυπριακή νεολαία είναι τα ακριβώς αντίθετα. Ενώ το 54 % των Ελληνοκύπριων νέων «υποστηρίζει» ή «υποστηρίζει σίγουρα» την ιδέα ενός ενιαίου κράτους, το 62,4 % των Τουρκοκυπρίων νέων είναι υπέρ δύο ξεχωριστών και διεθνώς αναγνωρισμένων κρατών. Το δεύτερο πιο αποδεκτό μοντέλο λύσης, για όλους τους Κύπριους, είναι η διζωνική και δικαιοδική ομοσπονδία, αν και η υποστήριξή του από πλευράς

των Ελληνοκυπρίων ερωτηθέντων (18 %) είναι χαμηλή σε σχέση με τη βόρεια πλευρά (54 %). Αξίζει να σημειωθεί ότι το επίπεδο υποστήριξης της λύσης της διζωνικής και δικαιοδικής ομοσπονδίας δεν διαφέρει σημαντικά μεταξύ των Τουρκοκύπριων νέων Τουρκικής καταγωγής. Αυτά τα στοιχεία δείχνουν επίσης το μεγαλύτερο βαθμό συσπείρωσης των Ελληνοκύπριων νέων αναφορικά με τη λύση που προτιμούν. Οι Τουρκοκύπριοι νέοι, αντιθέτως, όπως δείχνουν τα αποτελέσματα της έρευνας, παρουσιάζουν μια πιο κατακερματισμένη εικόνα.

Είναι ενδιαφέρον, ωστόσο, ότι το ποσοστό των Ελληνοκύπριων νέων (61,6 %) που «δεν υποστηρίζουν» ή «σίγουρα δεν υποστηρίζουν» τη συνέχιση του status quo είναι πολύ υψηλότερο από το ποσοστό των Τουρκοκυπρίων νέων που έδωσαν παρόμοια απάντηση (38,8%).

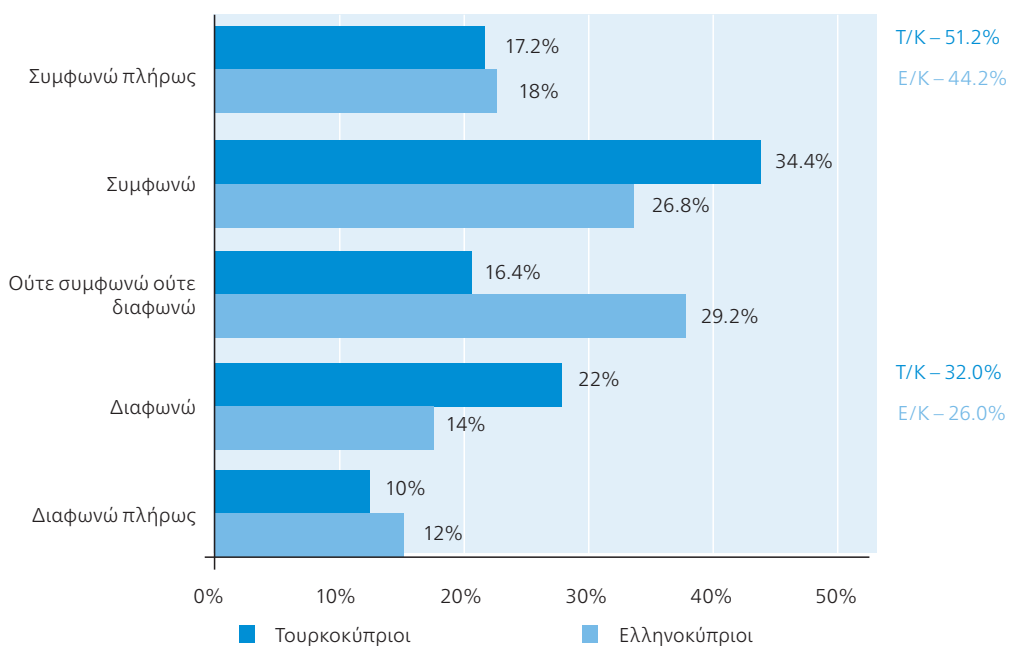
Μία άλλη κοινή ερώτηση της έρευνας στην Κύπρο σχετίζεται με τη ψηφοφορία σε πιθανά δημοψηφίσματα σχετικά με μια λύση στο μακροχρόνιο κυπριακό πρόβλημα. Περισσότεροι από τους μισούς Τουρκοκύπριους ερωτηθέντες δήλωσαν ότι θα ψήφιζαν «ναι» σε ένα τέτοιο δημοψήφισμα, έναντι 16,8 % που θα ψήφιζαν «όχι». Αυτές οι τάσεις ψηφοφορίας μεταξύ των νέων, σε σύγκριση με την έρευνα της Παγκόσμιας Τράπεζας-ΕΕ, αντικατοπτρίζουν σχεδόν αυτές του γενικού πληθυσμού των Τουρκοκυπρίων. Οι Ελληνοκύπριοι νέοι, από την άλλη πλευρά, δείχνουν γενικά πρόθυμοι να ψηφίσουν προς την αντίθετη κατεύθυνση. Το 37,6% απάντησε ότι θα ψήφιζαν «όχι». Στην πραγματικότητα, ωστόσο, η διαφορά μεταξύ του «ναι» και του «όχι» δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλη: το 34% δηλώνει ότι θα ψήφιζε «ναι». Αντίθετα, η έρευνα της Παγκόσμιας Τράπεζας-ΕΕ έδειξε το αντίθετο αποτέλεσμα για τον ευρύτερο πληθυσμό των Ελληνοκυπρίων, με μόνο διαφορά 15 % μεταξύ των ψήφων «ναι» και «όχι», πράγμα που υποδηλώνει ότι γενικά ο πληθυσμός είναι υπέρ ενός δημοψηφίσματος (Παγκόσμια Τράπεζα και ΕΕ, 2019).

Το ποσοστό των αναποφάσιστων Ελληνοκύπριων και Τουρκοκύπριων νέων ερωτηθέντων ήταν παρόμοιο, με έναν στους τέσσερις να είναι αβέβαιοι. Αυτοί οι αριθμοί μοιάζουν με αυτούς του ευρύτερου πληθυσμού, όπως φαίνεται στην έρευνα της Παγκόσμιας Τράπεζας-ΕΕ.

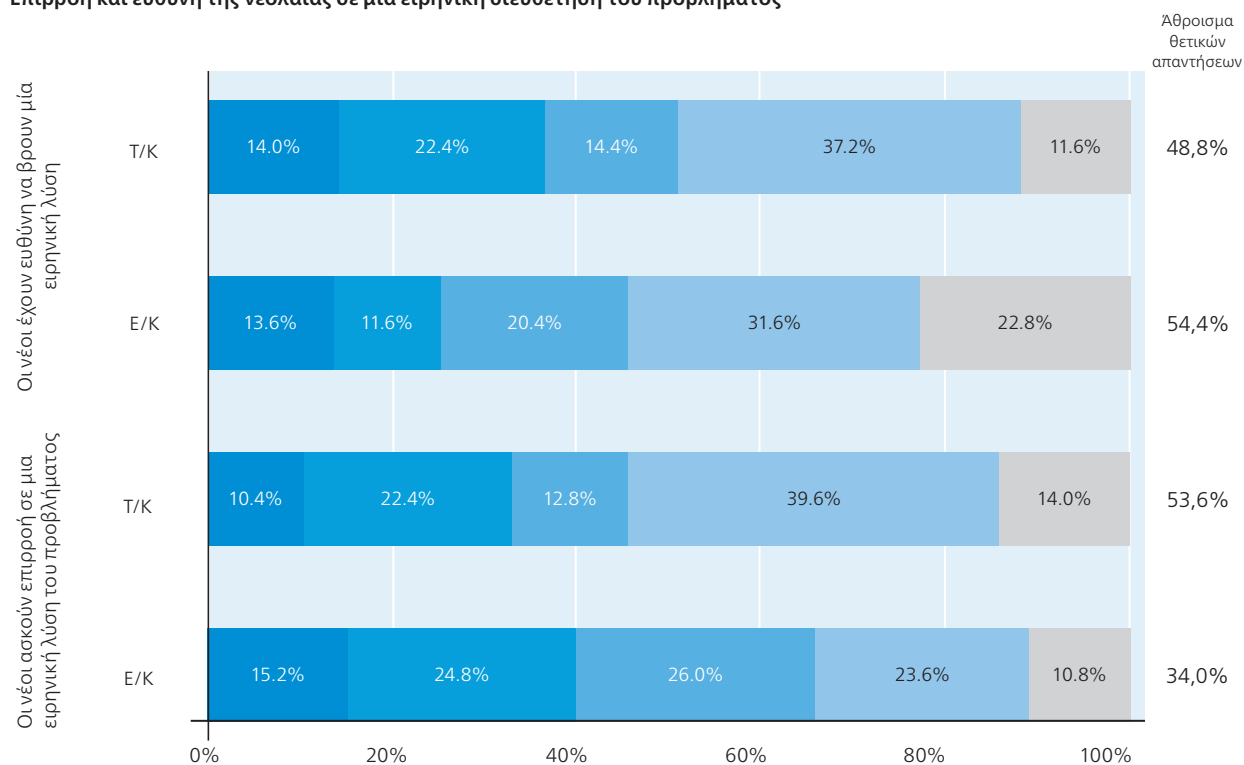
Ενώ οι νέοι είναι γενικά απαισιόδοξοι για τη διαπραγματευτική διαδικασία μεταξύ Ελληνοκύπριων και Τουρκοκύπριων ηγετών, στην Εικόνα 23 βλέπουμε ότι σχεδόν οι μισοί από όλους τους Κύπριους ερωτηθέντες πιστεύουν ότι η λύση εξαρτάται από την ενθάρρυνση του διεθνούς παράγοντα. Για την ακρίβεια, το 51,2 % των νέων στη βόρεια πλευρά και το 44,2 % των νέων στη νότια απάντησαν ότι είτε «συμφωνούν» είτε «συμφωνούν σίγουρα» ότι η διεθνής ενθάρρυνση είναι απαραίτητη για μια λύση. Αυτό μπορεί θεωρηθεί ως ακόμη μια απόδειξη του εξαιρετικά χαμηλού βαθμού εμπιστοσύνης που δείχνουν οι νέοι στους ηγέτες των δύο κοινοτήτων για να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις. Επιπλέον, όλες οι προηγούμενες διαπραγματευτικές διαδικασίες επιβεβαιώνουν ότι τα μέρη παραμένουν διστακτικά στο να συζητήσουν θέματα σχετικά με μια λύση χωρίς τη συμμετοχή διεθνών συμμετεχόντων, ιδίως των Ηνωμένων Εθνών.

Μελετώντας την ατελείωτη ροή ειδήσεων για το Κυπριακό, κάποιος θα μπορούσε εύκολα να ερμηνεύσει τις αμέτρητες προσπάθειες οικοδόμησης της ειρήνης με την πάροδο του χρόνου ως την «τελευταία ευκαιρία για την Κύπρο». Είναι

Εικόνα 23.
Η εξάρτηση μιας λύσης από την ενθάρρυνση του διεθνούς παράγοντα

Εικόνα 24.

Επιρροή και ευθύνη της νεολαίας σε μια ειρηνική διευθέτηση του προβλήματος

γεγονός ότι αυτός ο ατελείωτος κύκλος «τελευταίων ευκαιριών» για την Κύπρο έχει οδηγήσει στην αποτυχία αμέτρητων διαπραγματευτικών διαδικασιών. Παρά την κριτική στις διαπραγματεύσεις κεκλεισμένων των θυρών και μεταξύ ελίτ, οι ηγέτες των δύο κοινοτήτων ήταν απρόθυμοι να εμπλέξουν το ευρύτερο κοινό (Lordos, 2009). Ωστόσο, όπως φαίνεται παρακάτω στην Εικόνα 24, οι Κύπριοι νέοι και από τις δύο πλευρές - 48,8 % στη βόρεια και 54,4 % στη νότια - πιστεύουν ότι έχουν την ευθύνη να βρουν μια ειρηνική λύση στο πρόβλημα. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι ένας στους τρεις Τουρκοκύπριους νέους δεν πιστεύει ότι έχει αυτή την ευθύνη..

Όσον αφορά την ευθύνη των νέων να επηρεάσουν μία ειρηνική λύση, περισσότεροι από τους μισούς Ελληνοκύπριους ερωτηθέντες νέους συμφωνούν ή συμφωνούν σίγουρα, ενώ μόνο το 34% των Τουρκοκυπρίων νέων θεωρεί ότι έχει κάποια επιρροή. Αυτό το χάσμα τονίζει την ανάγκη για περαιτέρω έρευνα σε αυτά τα δύο ερωτήματα, προκειμένου να κατανοήσουμε τις λεπτομέρειες της επιρροής και της ευθύνης των νέων: (1) Τι είδους ευθύνη έχουν οι νέοι; (2) Τι είδους επιρροή έχουν οι νέοι; (3) Οι νέοι ασκούν επιρροή σε ατομικό ή κοινωνικό επίπεδο; (4) Τι είναι αυτό που εμποδίζει τους νέους να επηρεάσουν τη λύση;

4

ΣΥΖΗΤΗΣΗ & ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ο στόχος της παρούσας έκθεσης είναι να παρουσιάσει τις αντιλήψεις των Κυπρίων νέων βάσει μιας έρευνας που πραγματοποιήθηκε και στις δύο πλευρές του νησιού. Η ανάλυση των δεδομένων οδήγησε στην εξαγωγή των πιο κάτω συμπερασμάτων, τα οποία θα δώσουν το έναυσμα για μια συζήτηση, προκειμένου να προχωρήσουμε πιά πέρα από το μονόλογο για τους νέους:

1. Τα αποτελέσματα αυτής της έκθεσης υπογραμμίζουν το μειωμένο ενδιαφέρον που έχουν οι νέοι στην πολιτική, αν και ο υποκείμενος λόγος δεν σχετίζεται με την ευρεία έννοια της πολιτικής απάθειας των νέων. **Παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχουν εμπόδια για να μπορέσουν οι νέοι να κατέλθουν ως υποψήφιοι στις εκλογές** - ένας 21χρονος στη νότια πλευρά και ένας 25χρονος στη βόρεια μπορούν να θέσουν υποψηφιότητα - **η πολιτική εκπροσώπηση των νέων εξακολουθεί να είναι μικρή σε όλο το νησί**. Η εικόνα 3 δείχνει ότι οι περισσότεροι Κύπριοι νέοι αισθάνονται ότι δεν εκπροσωπούνται επαρκώς στην πολιτική. Αυτό δεν είναι απλώς κάτι που αισθάνονται οι νέοι, αλλά αντικατοπτρίζει την πραγματικότητα της κατάστασης: η μέση ηλικία των βουλευτών (μετά τις πιο πρόσφατες κοινοβουλευτικές εκλογές) είναι 49,5 στη νότια πλευρά και 50,6 στη βόρεια. Επιπλέον, **η κοινοβουλευτική εκπροσώπηση από άτομα κάτω των 35 ετών είναι 2 % στη βόρεια πλευρά και 9 % στη νότια**. Αυτά τα στοιχεία επιβεβαιώνουν την επιτακτική ανάγκη να συμμετάσχουν οι νέοι σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων - όπως σημειώνεται στον πρώτο πυλώνα του ΣΑΗΕ 2250. Αυτό μπορεί να ξεκινήσει με τη **δημιουργία ασφαλών χώρων για τους νέους σε τοπικούς και εθνικούς μηχανισμούς λήψης αποφάσεων** και τον προσωρινό καθορισμό μιας ποσόστωσης νέων.
2. **Το μικρό ποσοστό εκπροσώπησης των νέων δημιουργεί συλλογική δυσπιστία σε πολιτικούς θεσμούς και πρόσωπα**. Οι νέοι δεν έχουν καμία εμπιστοσύνη ούτε στους πολιτικούς ούτε στα υπάρχοντα πολιτικά κόμματα στο να επιφέρουν αλλαγές. **Εκτός από τις νεολαίες των πολιτικών κομμάτων, οι Κύπριοι νέοι έχουν περιορισμένη επιρροή και λίγη φωνή στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων**. Ενώ οι Ελληνοκύπριοι νέοι έχουν ένα συμβουλευτικό σώμα που ονομάζεται Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου, δεν

υπάρχει τέτοιος μηχανισμός στη βόρεια πλευρά για τους Τουρκοκύπριους νέους. Αυτό σημαίνει ότι οι Ελληνοκύπριοι νέοι έχουν ένα πιο ενοποιημένο σώμα από τους Τουρκοκύπριους νέους (Dizdaroğlu, 2020a). Καθώς δεν έχουν εμπιστοσύνη στα υπάρχοντα θεσμικά όργανα στο να επιφέρουν αλλαγές, οι νέοι συμμετέχουν ενεργά σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών ή δημιουργούν πλατφόρμες για να ενισχύσουν τη φωνή τους. Επομένως, εκτός από τις παραδοσιακές μεθόδους αύξησης της εκπροσώπησης των νέων στο κοινοβούλιο, **υπάρχει ανάγκη να ληφθεί υπόψη το τι λένε και θέλουν οι νέοι**⁷. Οι Κύπριοι νέοι είναι περισσότερο από ικανοί να προτείνουν τρόπους για να ενθαρρύνουν την πολιτική εμπλοκή - μόνο, αν κάποιος είναι πρόθυμος να τους ακούσει.

3. Όσον αφορά στις διακοινοτικές επαφές, **η επικοινωνία μεταξύ των νέων των δύο κοινοτήτων είναι πολύ ελλιπής**. Μεταβλητές όπως η υποστήριξη για το άνοιγμα νέων σημείων ελέγχου, η συχνότητα διέλευσης από τα σημεία ελέγχου και οι φιλίες με άτομα της άλλης κοινότητας δείχνουν ότι **οι Τουρκοκύπριοι τηρούν πιο θετική στάση**. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η υποστήριξη των Τουρκοκυπρίων νέων για το άνοιγμα περισσότερων σημείων ελέγχου και η συχνότητα των διελεύσεων δεν συνδέονται εγγενώς με την αλληλεπίδραση με την Ελληνοκυπριακή κοινότητα - οι λόγοι για τη διέλευση σχετίζονται κυρίως με ψώνια και αναψυχή, για βόλτα ή για καφέ,

⁷ Για παράδειγμα, το 2019, τέσσερις από τους οργανισμούς νεολαίας στη βόρεια πλευρά (συμπεριλαμβανομένης της Ένωσης Νέων Λευκωσίας, της Ομοσπονδίας Τουρκοκύπριων Φοιτητών Ηνωμένου Βασιλείου, της Πρωτοβουλίας Νέων για την Εκπαίδευση και του Κέντρου Πληροφόρησης Νέων Αμμοχώστου) διοργάνωσαν ένα συνέδριο για τους Τουρκοκύπριους νέους για να συζητήσουν θέματα που αφορούν τη νεολαία. Η τελική έκθεση του Συνεδρίου κοινοποιήθηκε σε όλα τα πολιτικά κόμματα καθώς και στον Τουρκοκύπριο ηγέτη της κοινότητας Μουσταφά Ακιντζί. Επίσης, ένα πρόσφατο έργο με τίτλο «Βουλή των Νέων Αντιπροσώπων», μια κοινή πρωτοβουλία του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου και του Cyprus Youth Diplomacy, τον Μάιο του 2020, συμπεριλήφθηκε στον κατάλογο των καλύτερων έργων στην Ευρώπη σχετικά με την ενδυνάμωση των νέων και τη συμμετοχή τους στη λήψη αποφάσεων (βλ. <https://cyc.org.cy/en/house-of-youth-representatives-shortlisted-for-salto-pi-award/>).

- και δουλειά. Αντίθετα, **οι Ελληνοκύπριοι νέοι διαστάζουν να περάσουν στην άλλη πλευρά και να κάνουν φίλους από την τουρκοκυπριακή κοινότητα**. Έτσι, το ποσοστό υποστήριξης για το άνοιγμα νέων σημείων ελέγχου είναι, όπως αναμένεται, χαμηλότερο από αυτό των Τουρκοκυπρίων. Μια πληθώρα παραγόντων, όπως το γεγονός ότι δεν θέλουν να δείξουν ταυτότητα, να ξοδέψουν χρήματα στη βόρεια πλευρά, ότι δεν ενδιαφέρονται να πάνε στην άλλη πλευρά και η κατοχή της χώρας τους, έχουν ως αποτέλεσμα λιγότερες διελεύσεις από τους Ελληνοκύπριους νέους. **Αυτά τα αποτελέσματα δεν είναι ενθαρρυντικά όσον αφορά τη συμφιλίωση και τη δημιουργία ουσιαστικού διαλόγου μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Η επαφή των μελών μιας ομάδας, όπως έχουν δείξει προηγούμενες μελέτες (Yücel και Psaltis, 2019), σχετίζεται με θετικά αποτελέσματα: μείωση προκαταλήψεων, οικοδόμηση εμπιστοσύνης και προθυμία για μια ειρηνική συνύπαρξη.** Απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης, της συμφιλίωσης και της συνεργασίας για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος. Η πρωτοβουλία «Imagine», την οποία υλοποιεί με παιδιά η Δικαιοδική Τεχνική Επιτροπή Εκπαίδευσης, αποτελεί ένα καλό παράδειγμα για το πώς μπορεί να ενισχυθεί η προθυμία όλων των Κυπρίων να εξερευνήσουν την άλλη πλευρά του νησιού.
4. Λαμβάνοντας υπόψη ότι **δεν υπάρχουν σημαντικά εμπόδια για τη σύναψη φιλίας με την άλλη κοινότητα**, η αύξηση της συχνότητας των διακοινοτικών επισκέψεων θα μπορούσε να αυξήσει τον διάλογο σε χώρους όπως καφετερίες, εστιατόρια και μπιρραρίες. Η ενίσχυση μιας κουλτούρας ειρήνης μεταξύ παιδιών και νέων μέσω της εκπαίδευσης θα συνέβαλλε επίσης στην προώθηση του διακοινοτικού διαλόγου, εξαλείφοντας τις προκαταλήψεις. Ασφαλείς χώροι, όπως το Σπίτι της Συνεργασίας στην Ουδέτερη Ζώνη, καθώς και διάλογος και κοινές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην ενίσχυση των επαφών μεταξύ των δύο κοινοτήτων. **Αν και ο αριθμός των πρωτοβουλιών μέχρι σήμερα ήταν μικρός, οι ατομικές και συλλογικές πρωτοβουλίες των νέων είναι εξαιρετικά σημαντικές.** Μερικά πρόσφατα παραδείγματα περιλαμβάνουν το «Lead Cyprus», το οποίο ξεκίνησε από δύο οργανώσεις των νέων στην Κύπρο και προσπάθησε να προωθήσει τη συμφιλίωση μέσω οικονομικού διαλόγου και συνεργασίας και το «Δικοινοτικό Δίκτυο Κυπρίων Φοιτητών Ηνωμένου Βασιλείου», το οποίο βοηθά Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους που σπουδάζουν στο Ηνωμένο Βασίλειο να ενισχύσουν τις επαφές μεταξύ των δύο κοινοτήτων του νησιού. Έτσι, η υποστήριξη και η ενθάρρυνση αυτού του είδους των πρωτοβουλιών οικονομικά, πολιτικά, τεχνικά και υλικοτεχνικά θα βελτιώσει τις προοπτικές συνύπαρξης.
 5. Οι αντιλήψεις των νέων για τις ατελείωτες ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις, τα πιθανά σενάρια για μια λύση και τα πιθανά αποτελέσματα της ψηφοφορίας σε ένα μελλοντικό δημοψήφισμα αποτελούν πολύτιμα στοιχεία για τους εμπλεκόμενους για να καθορίσουν έναν οδικό χάρτη για μια λύση που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της νεολαίας. Όπως έχουν δείξει προηγούμενες μελέτες (Pimond et al., 2019, σελ. 7), «η δημιουργία συνδέσμων και ροής πληροφοριών μεταξύ διαπραγματευτικών ομάδων, της κοινωνίας των πολιτών και του ευρύτερου κοινού μπορεί να συμβάλει στην προώθηση ανοικτού και εποικοδομητικού διαλόγου». Η έλλειψη μιας τέτοιας ροής πληροφοριών με την ευρύτερη κοινότητα, καθώς και η συνεχής **άγνοια της συμβολής των νέων στις ειρηνευτικές διαδικασίες, θα βλάψουν τη νομιμότητα και τη βιωσιμότητα της συνολικής διαδικασίας. Οι νέοι έχουν τη δυνατότητα να δραματίσουν διαφορετικούς ρόλους** - ως παρατηρητές ή χρονογράφοι στην αίθουσα ή ως ακτιβιστές εκτός αίθουσας - **στη διατήρηση της ειρήνης, εάν συμπεριληφθούν και συμμετάσχουν ενεργά στη διαδικασία** (Altioκ και Grizelj, 2019). Πολλοί Κύπριοι νέοι δήλωσαν ότι αισθάνονται ευθύνη στο να εξευρεθεί μια ειρηνική λύση - 48,8 % στη βόρεια πλευρά και 54,4 % στη νότια. Είναι καθήκον των διαχειριστών του ζητήματος να εμπλέξουν αυτούς τους νέους.
 6. **Η επιρροή των Κυπρίων νέων στις ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις είναι ελάχιστη**, λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα μορφή της διαπραγματευτικής διαδικασίας στην Κύπρο. Δεν υπάρχουν άμεσοι μηχανισμοί που μπορούν να μεταφέρουν τα μηνύματα των νέων στους ηγέτες της κοινότητας. **Θα ήταν καλό σημείο εκκίνησης η δημιουργία μιας «Δικοινοτικής τεχνικής επιτροπής για τη νεολαία», η οποία θα είναι υπεύθυνη για την αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων των νέων και θα εργαστεί για να καλλιεργήσει τη συνεργασία και την εμπιστοσύνη μεταξύ των δύο κοινοτήτων** (Dizdarođlu, 2020a). Καμία από τις υπάρχουσες δικοινοτικές τεχνικές επιτροπές ή τους Οργανισμούς Νεολαίας δεν αντιπροσωπεύουν ή συνεργάζονται με όλους τους Κύπριους νέους - στους οποίους συγκαταλέγονται και οι Μαρωνίτες, οι Αρμένιοι και οι Λατίνοι. Ένας τέτοιος οργανισμός, επομένως, θα ενδυναμώσει σε μεγάλο βαθμό τη φωνή των νέων στο νησί.
 7. **Ο συγκερασμός των θεμάτων της νεολαίας, των γυναικών και των παιδιών έχει υποτιμήσει τις προτεραιότητες της νεολαίας σε συζητήσεις σχετικά με τη συμβολή τους.** Οι δικοινοτικές τεχνικές επιτροπές για την εκπαίδευση και την ισότητα των φύλων έχουν ήδη καταβάλει σημαντική προσπάθεια για την ενίσχυση των ρόλων των γυναικών και των παιδιών στην οικοδόμηση της ειρήνης (Δημητρίου και Χατζηπαύλου, 2018). Επομένως, παραμένει η ανάγκη αλλαγής της νοοτροπίας στην Κύπρο προκειμένου να αναγνωριστούν οι δυνατότητες προσφοράς των νέων στους τομείς της κοινωνίας, της οικονομίας και της πολιτικής. **Εάν οι δυνατότητες**

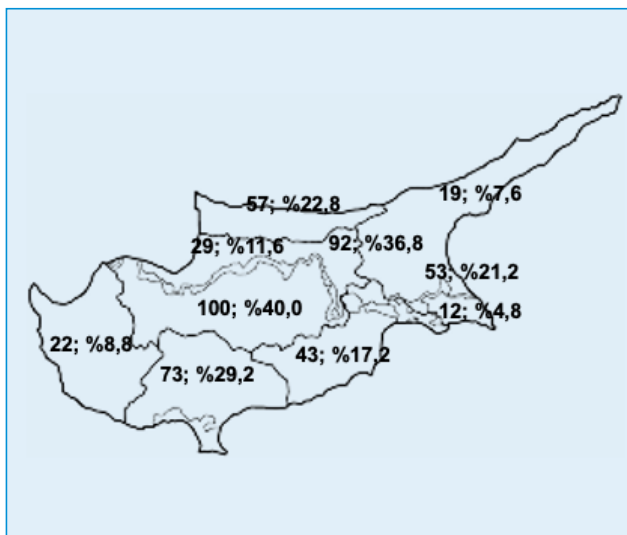
των νέων μπορούν να αναγνωριστούν μέσω των ίσων δικαιωμάτων, θα μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά στο να επέλθει η αλλαγή. Διαφορετικά, η συμβολή τους στην οικοδόμηση της ειρήνης θα συνεχίσει να αγνοείται ή να μην αξιοποιείται όσο θα έπρεπε.

8. **Αυτές οι προτάσεις και δράσεις θα οδηγήσουν επίσης στην επιτυχή εφαρμογή του ψηφίσματος 2250 (2015) του ΣΑΗΕ.** Αυξάνοντας την εκπροσώπηση των νέων στους μηχανισμούς λήψης αποφάσεων, παρέχοντάς τους πλατφόρμες για να ενισχύσουν τις φωνές τους, ακούγοντας αυτά που λένε και δημιουργώντας μια ειδική τεχνική επιτροπή για τη νεολαία, θα υπάρξει ανταπόκριση στον πρώτο πυλώνα του ψηφίσματος 2250, τη συμμετοχή. Ο πυλώνας του ψηφίσματος για την **προστασία** αναφέρεται εξίσου στους νέους οικοδόμους της ειρήνης και τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι οποίοι ενδέχεται να στοχοποιηθούν λόγω των δραστηριοτήτων τους. Η υποστήριξη ατομικών και συλλογικών δραστηριοτήτων οικοδόμησης της ειρήνης σε τοπικό επίπεδο θα ενισχύσει την κυριότητα της κοινότητας και θα αποτρέψει την επίρριψη ευθυνών στους νέους από τις αντίστοιχες κοινότητές τους. Η ενθάρρυνση των προσπαθειών για οικοδόμηση εμπιστοσύνης, συμφιλίωσης και συνεργασίας θα συμβάλει στην προώθηση μιας κουλτούρας «ειρήνης, ανεκτικότητας, διαπολιτισμικού και διαθρησκευτικού διαλόγου που περιλαμβάνει τη νεολαία», όπως τονίζεται από τον τρίτο πυλώνα του ψηφίσματος, την πρόληψη. Ένα τέτοιο περιβάλλον σε ολόκληρο το νησί θα αποτρέψει την εμπλοκή των Κυπρίων νέων σε ακροδεξιές και υπερεθνικιστικές ομάδες, και θα ενισχύσει την κοινωνική συνοχή. **Με αυτόν τον τρόπο, η Κύπρος μπορεί να αποτελέσει πρότυπο και για άλλες χώρες, με το να γίνει η ίδια ένα σπάνιο παράδειγμα όπου το ψήφισμα 2250 της UNSC εφαρμόζεται με επιτυχία.**

5

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Αυτή η μελέτη είναι μέρος ενός ερευνητικού προγράμματος με τίτλο «**Ο ρόλος της νεολαίας στην οικοδόμηση της ειρήνης: Η υπόθεση της Κύπρου | YOUPEACEBUILDER**», το οποίο έλαβε χρηματοδότηση από το πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας «Ορίζοντας 2020» της ΕΕ, στο πλαίσιο της συμφωνίας επιχορήγησης Marie Sklodowska-Curie, αριθ. 796053. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε τόσο στην ελληνοκυπριακή όσο και στην τουρκοκυπριακή κοινότητα, με την ηθική έγκριση του Πανεπιστημίου του Coventry στο Ηνωμένο Βασίλειο. Δύο πανομοιότυπες τηλεφωνικές έρευνες διεξήχθησαν από την Noverna Analytics και από την Lira Consultancy, στη νότια και στη βόρεια πλευρά, αντίστοιχα.

Η δειγματοληψία πραγματοποιήθηκε τόσο σε αστικές όσο και σε αγροτικές περιοχές σε όλες τις επαρχίες και στις δύο πλευρές του νησιού (Πίνακας 1). Έλαβαν μέρος συνολικά 500 ερωτηθέντες, 250 ερωτηθέντες από κάθε κοινότητα, σε ίση αναλογία φύλου. Η Εθνική Στρατηγική για τη Νεολαία ορίζει το κατώτερο όριο ηλικίας για τους νέους στα 14 έτη. Ωστόσο, για ηθικούς λόγους, όλοι οι συμμετέχοντες στην έρευνα ήταν άνω των 18 ετών και είχαν δικαίωμα ψήφου. Το ανώτατο όριο ορίστηκε στα 35, επίσης σύμφωνα με τη Στρατηγική για τη Νεολαία. Στον παρακάτω πίνακα και στον χάρτη υπάρχει μια πιο λεπτομερής κατηγοριοποίηση των ερωτηθέντων ανά φύλο, μορφωτικό επίπεδο, τοποθεσία και καθεστώς πρόσφυγα.

Η κατάσταση απασχόλησης των ερωτηθέντων εμφανίζεται παρακάτω. Όπως φαίνεται στην Εικόνα 25, σχεδόν τα τρία τέταρτα των νέων και στις δύο πλευρές εργάζονται σε καθεστώς πλήρους ή μερικής απασχόλησης ή είναι αυτοαπασχολούμενοι. 20 % σε κάθε πλευρά είναι φοιτητές, ενώ το ποσοστό ανεργίας και στις δύο πλευρές είναι σχεδόν ίσο, περίπου 5-6 %. Το ποσοστό ανεργίας στην έρευνα είναι αρκετά χαμηλό, λαμβάνοντας υπόψη το πραγματικό ποσοστό ανεργίας μεταξύ των νέων που είναι πάνω από 20 %.

Το ερωτηματολόγιο ήταν στα Αγγλικά και μεταφράστηκε στα Ελληνικά και στα Τουρκικά προκειμένου η έρευνα να γίνει στη μητρική γλώσσα της κάθε κοινότητας. Η αγγλική έκδοση του ερωτηματολογίου περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι. Προηγούμενες επιτόπιες παρατηρήσεις και προσωπικές συνεντεύξεις με Κύπριους νέους για το έργο YOUPEACEBUILDER χρησιμοποιήθηκαν ως καθοδήγηση για την ανάπτυξη του ερωτηματολογίου, το οποίο βελτιώθηκε χρησιμοποιώντας τις πληροφορίες του Χάρη Παπαγεωργίου από τη Noverna, και της Eliz Tefik από τη Lira Consultancy. Επιπρόσθετα, οι προαναφερθείσες μελέτες «Έκθεση Ανθρώπινης Ανάπτυξης της Κύπρου» (2009) και «Η Μετα-Ανάγνωση: Η στάση των φοιτητών απέναντι στο Κυπριακό» (2015) ενέπνευσαν τον ερευνητή στο να πραγματοποιήσει έρευνα για τους νέους στο πλαίσιο της παρούσας μελέτης.

Η τηλεφωνική έρευνα πραγματοποιήθηκε χρησιμοποιώντας το λογισμικό CATI, με το οποίο και οι δύο εταιρείες δημιούργησαν τυχαία τηλεφωνικούς αριθμούς με τους κωδικούς της αντίστοιχης χώρας. Προκειμένου να ληφθούν 250 δείγματα, καταγράφηκε επικοινωνία με 724 άτομα στη νότια πλευρά και 759 άτομα στη βόρεια. Η έρευνα ήταν εθελοντική και οι ερωτηθέντες είχαν το δικαίωμα να μη συνεχίσουν. Οι ερευνητές ζήτησαν από τους ερωτηθέντες τη ρητή συγκατάθεσή τους για τη διεξαγωγή της έρευνας.

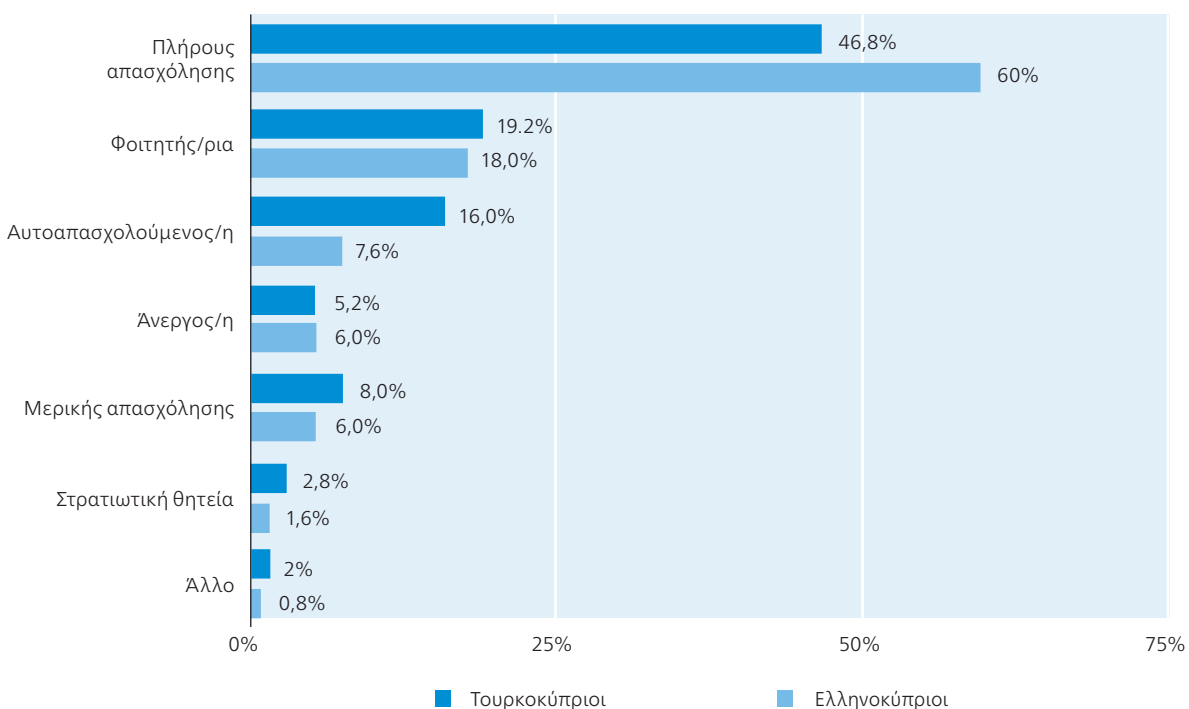
Η έρευνα ξεκίνησε στις 30 Νοεμβρίου 2019 στη βόρεια πλευρά και στις 3 Δεκεμβρίου 2019 στη νότια. Οι έρευνες ολοκληρώθηκαν στις 10 Ιανουαρίου 2020 και στις δύο πλευρές του νησιού. Κάθε έρευνα διήρκεσε περίπου 11 έως 13 λεπτά. Το περιθώριο σφάλματος των αποτελεσμάτων είναι 5 % και για τις δύο πλευρές.

Πίνακας 1.

Δημογραφική κατηγοριοποίηση του δείγματος

	Ελληνοκύπριοι (n= 250)		Τουρκοκύπριοι (n= 250)	
	n	%	n	%
ΦΥΛΟ				
Άνδρας	127	50,8	129	51,6
Γυναίκα	123	49,2	121	48,4
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ				
Λύκειο	97	38,8	116	46,4
Πτυχίο	85	34,0	113	45,2
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό	68	27,2	21	8,4
ΠΕΡΙΟΧΗ				
Αγροτική	72	28,8	101	40,4
Αστική	178	71,2	149	59,6
ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΦΥΓΑ				
Από οικογένεια προσφύγων	119	47,6	98	39,2
Όχι από οικογένεια προσφύγων	131	52,4	152	60,8

Εικόνα 25.

Κατάσταση απασχόλησης

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Altiok, A. and Grizelj, I.** (2019) *We Are Here: An Integrated Approach to Youth-inclusive Peace Processes*. United Nations Office of the Secretary-General's Envoy on Youth.
- Andreou, E.** (2019) 'Turkish Cypriot MEP hails Bicommunal Cooperation', *Cyprus Mail*, 27 May. Available at: <https://cyprus-mail.com/2019/05/27/turkish-cypriot-mep-hails-bicommunal-cooperation/>.
- Demetriou, O. and Hadjipavlou, M.** (2018) 'The Impact of Women's Activism on the Peace Negotiations in Cyprus', *Nationalism and Ethnic Politics*, 24(1), pp. 50–65.
- Dizdaroğlu, C.** (2020a) 'Do You Hear the Youth Sing?', *Turkish Policy Quarterly*, 19(1), pp. 105–114.
- Dizdaroğlu, C.** (2020b) 'Young people are campaigning for political change worldwide - but their voices are too often ignored', *The Conversation*, 1 April.
- Durham, D.** (2004) 'Disappearing Youth: Youth as a Social Shifter in Botswana', *American Ethnologist*, 31(4), pp. 589–605.
- Etymonline** (2020). Available at: <https://www.etymonline.com/word/soliloquy> (Accessed: 15 May 2020).
- European Parliament** (2019a) 2019 European election results, *European Parliament*. Available at: <https://europarl.europa.eu/election-results-2019/en/national-results/cyprus/2019-2024/> (Accessed: 19 March 2019).
- European Parliament** (2019b) 2019 European elections: Record turnout driven by young people, *European Parliament News*. Available at: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20190923IPR61602/2019-european-elections-record-turnout-driven-by-young-people> (Accessed: 1 April 2020).
- Hadjipavlou, M. and Kanol, B.** (2008) *The Impacts of Peacebuilding Work on the Cyprus Conflict*. Cambridge, MA: CDA Collaborative Learning Projects.
- Hatay, M. and Charalambous, G.** (2015) *The post-Annan generation: Student attitudes towards the Cyprus problem*. Nicosia: PRIO Cyprus Centre and Friedrich-Ebert Stiftung.
- Honwana, A.** (2012) *The Time of Youth: Work, Social Change and Politics in Africa*. Sterling VA: Kumarian.
- Honwana, A.** (2013) 'Youth, Waithood, and Protest Movements in Africa', *African Arguments*, 12 August. Available at <https://africanarguments.org/2013/08/12/youth-waithood-and-protest-movements-in-africa-by-alcinda-honwana/>.
- Jarraud, N., Louise, C. and Filippou, G.** (2013) 'The Cypriot Civil Society movement: a legitimate player in the peace process?', *Journal of Peacebuilding & Development*, 8(1), pp. 45–59.
- Kanol, D.** (2013) 'To Vote or Not to Vote? Declining Voter Turnout in the Republic of Cyprus', *The Cyprus Review*, 25(2), pp. 59–72.
- Lordos, A.** (2009) 'From Secret Diplomacy to Public Diplomacy: How the Annan Plan Referendum Failure Earned the Cypriot Public a Seat at the Negotiating Table', in A. Varnava and H. Faustmann (eds) *Reunifying Cyprus: The Annan Plan and Beyond*. New York: I.B. Tauris, pp. 163–179.
- Lordos, A., Kaymak, E. and Tocci, N.** (2009) *A People's Peace in Cyprus: Testing Public Opinion on the options for a comprehensive settlement*, Centre for European Policy Studies.
- McEvoy-Levy, S.** (2001) 'Youth as Social and Political Agents: Issues in Post-settlement Peace Building', *Kroc Institute Occasional Paper*, pp. 1–40.
- Özerdem, A. and Podder, S.** (2015) *Youth in Conflict and Peacebuilding: Mobilization, Reintegration and Reconciliation*. New York: Palgrave Macmillan.
- Özgür, E., Köprülü, N. and Reuchamps, M.** (2017) 'Drawing Cyprus: Power-sharing, identity and expectations among the next generation in northern Cyprus', *Mediterranean Politics* 24(2), pp. 1–23.
- Pimond, M. et al.** (2019) *Breaking the pattern of deadlock in the Cyprus Peace Process: Lessons learned from the Security Dialogue Initiative in Cyprus*. Geneva. Available at: https://www.interpeace.org/wp-content/uploads/2019/09/PiP_5_Cyprus-web.pdf.
- Sözen, A.** (2007) 'The Cyprus Negotiations and the Basic Parameters: From the 1963 Inter-communal Negotiations to the Annan Plan', A paper presented at the conference *The Cyprus Conflict: Looking Ahead in Eastern Mediterranean University*, 7–8 May, pp. 1–21.
- UN S/RES/2250** (2015) *UN Security Council Resolution 2250 (2015)*. Available at: [https://undocs.org/S/RES/2250\(2015\)](https://undocs.org/S/RES/2250(2015)).
- UN S/RES/2419** (2018) *UN Security Council Resolution 2419 (2018)*. Available at: [https://undocs.org/S/RES/2419\(2018\)](https://undocs.org/S/RES/2419(2018)).
- UN Secretary General** (2020) *Report of the Secretary-General on youth and peace and security*.
- UNDP (2009)** *Cyprus Human Development Report: Youth in Cyprus*.
- World Bank and EU** (2019) *The Pulse of Reunification: Thinking Behaviorally in Cyprus*. Available at: <https://www.abbilgi.eu/en/assets/docs/eu-funded-wb-survey-the-pulse-of-reunification-may-2019.pdf>.
- Yücel, D. and Psaltis, C.** (2019) 'Intergroup contact and willingness for renewed cohabitation in Cyprus: Exploring the mediating and moderating mechanisms', *Group Processes and Intergroup Relations* 23(4), pp. 578–597.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ

Φύλο

Άνδρας	1
Γυναίκα	2

Πόσων χρονών είστε?

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1. Σε τι βαθμό ενδιαφέρεστε γενικά για την πολιτική?

Καθόλου	1
Λίγο	2
Κάπως	3
Αρκετά	4
Πάρα πολύ	5

2. Ψηφίσατε στις πιο πρόσφατες εθνικές κοινοβουλευτικές εκλογές στην ΚΔ / ΤΔΒΚ?

Ναι	1	Συνεχίστε στο 2.1
Όχι	2	Συνεχίστε στο 3

2.1. ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΓΙΑ ΑΥΤΟΥΣ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ «ΝΑΙ» | Ποιο κόμμα ψηφίσατε;

Δημοκρατικός Συναγερμός - ΔΗΣΥ	1
Ανορθωτικό Κόμμα Εργαζομένου Λαού- ΑΚΕΛ	2
Δημοκρατικό Κόμμα - ΔΗΚΟ	3
Κίνημα Σοσιαδημοκρατών- ΕΔΕΚ	4
Κίνημα Οικολόγων - ΚΟΠ	5
Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο - ΕΛΑΜ	6
Συμμαχία Πολιτών - ΣΥΜΠΟΛ	7
Κίνημα Αλληλεγγύη - ΚΑ	8
Άλλο	9

Ρεπουμπλικανικό Τουρκικό Κόμμα - ΡΤΚ	1
Κόμμα Εθνικής Ενότητας - ΚΕΕ	2
Δημοκρατικό Κόμμα - ΔΚ	3
Κόμμα Κοινοτικής Δημοκρατίας - ΚΚΔ	4
Λαϊκό Κόμμα - ΛΚ	5
Κόμμα Αναγέννησης - ΚΑ	6
Κόμμα Επανενωμένης Κύπρου - ΚΕΚ	7
Κόμμα Κοινοτικής Απελευθέρωσης - ΚΚΑ-ΝΔ	8
Εθνικιστικό Δημοκρατικό Κόμμα - ΕΔΚ	9
Άλλο	10

3. Ψηφίσατε στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το 2019 στην Κύπρο;

Ναι	1	Συνεχίστε στο 3.1
Όχι	2	Συνεχίστε στο 4

3.1. ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΓΙΑ ΑΥΤΟΥΣ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ «ΝΑΙ» | Ποιο κόμμα ψηφίσατε;

Δημοκρατικός Συναγερμός - ΔΗΣΥ	1
Ανορθωτικό Κόμμα Εργαζομένου Λαού- ΑΚΕΛ	2
Δημοκρατικό Κόμμα - ΔΗΚΟ	3
Κίνημα Σοσιαδημοκρατών- ΕΔΕΚ	4
Κίνημα Οικολόγων & Συμμαχία Πολιτών - ΚΟΠ & ΣΠ	5
Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο - ΕΛΑΜ	6
Δημοκρατική Παράταξη - ΔΗΠΑ	7
Άλλο	9

4. Σε τι βαθμό είστε σίγουροι για καθέναν από τους ακόλουθους θεσμούς / πρόσωπα (να διαβάζονται με διαφορετική σειρά κάθε φορά);

	Καθόλου	Λίγο	Κάπως	Πολύ	Εντελώς
Ο Πρόεδρος	1	2	3	4	5
Η Κυβέρνηση	1	2	3	4	5
Η Βουλή	1	2	3	4	5
Πολιτικά κόμματα	1	2	3	4	5
Πολιτικοί	1	2	3	4	5
Το δικαστικό σώμα	1	2	3	4	5
Ιερείς / ιμάμηδες	1	2	3	4	5
Η αστυνομία	1	2	3	4	5
Ο στρατός	1	2	3	4	5
Πανεπιστήμια	1	2	3	4	5
Μέσα ενημέρωσης	1	2	3	4	5
Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης	1	2	3	4	5
Ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ	1	2	3	4	5
Αποστολή του ΟΗΕ στην Κύπρο	1	2	3	4	5
Η Ευρωπαϊκή Ένωση	1	2	3	4	5

ΣΗΜΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ / ΕΠΑΦΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΛΛΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

5. Κατά πόσο υποστηρίζετε το άνοιγμα περισσότερων σημείων ελέγχου μεταξύ των δύο τμημάτων του νησιού;

Δεν το υποστηρίζω καθόλου	1
Δεν το υποστηρίζω	2
Ούτε το υποστηρίζω ούτε δεν το υποστηρίζω	3
Το υποστηρίζω	4
Το υποστηρίζω σίγουρα	5
Δεν έχω άποψη	99

6. Πόσο συχνά πηγαίνετε στην άλλη πλευρά του νησιού;

ΜΗΝ ΔΙΑΒΑΣΕΤΕ ΤΙΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

Κάθε μέρα	1	Συνεχίστε στο 6.1
Μία φορά την εβδομάδα	2	
Λίγες φορές την εβδομάδα	3	
Μια φορά το μήνα	4	
Μία φορά κάθε 2-3 μήνες	5	
Μία φορά κάθε 4-6 μήνες	6	
Μια φορά το χρόνο	7	
Λιγότερο συχνά	8	Συνεχίστε στο 6.3
Έχω πάει μόνο μία ή δύο φορές	9	
Ποτέ	10	

6.1. Πότε ήταν η τελευταία φορά που πήγατε στην άλλη πλευρά;

ΜΗΝ ΔΙΑΒΑΣΕΤΕ ΤΙΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

Σήμερα	1	Συνεχίστε στο 6.2
Εχθές	2	
Αυτή την εβδομάδα	3	
Την προηγούμενη εβδομάδα	4	
Τον προηγούμενο μήνα	5	
Εντός των τελευταίων 2-3 μηνών	6	
Εντός των τελευταίων 4-6 μηνών	7	
Πέρυσι	8	

6.2. Ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους προσωπικά επισκέπτεστε την άλλη πλευρά; Μπορείτε να αναφέρετε περισσότερους από έναν λόγους. (Ελεύθερη απάντηση)

6.3. ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΓΙΑ ΑΥΤΟΥΣ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ «ΣΠΑΝΙΑ» ΚΑΙ «ΠΟΤΕ»

Ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους προσωπικά δεν επισκέπτεστε την άλλη πλευρά; Μπορείτε να αναφέρετε περισσότερους από έναν λόγους. (Ελεύθερη απάντηση)

7. Έχετε φίλους από την άλλη κοινότητα;

Ναι	1	Συνεχίστε στο 8
Όχι	2	Συνεχίστε στο 7.1

7.1. ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΓΙΑ ΑΥΤΟΥΣ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ ΑΡΝΗΤΙΚΑ

Τι σας εμποδίζει να έχετε Ε/Κ | Τ/Κ φίλους; (Ελεύθερη απάντηση)

8. Πόσο συχνά έχετε επαφές με Ε/Κ | Τ/Κ;

Ποτέ	1	Συνεχίστε στο 9
Σπάνια	2	Συνεχίστε στο 8.1
Κάποτε	3	
Συχνά	4	
Πολύ συχνά	5	

8.1. Που είχατε πρόσφατα επαφές με Ε/Κ | Τ/Κ;

ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Στο σπίτι	1
Σε κοινοτικές συγκεντρώσεις / εκδηλώσεις	2
Στη γειτονιά μου	3
Στην εργασία / στο χώρο εργασίας	4
Στο Πανεπιστήμιο	5
Σε ένα κοινωνικό περιβάλλον (καφετερίες, καταστήματα, εστιατόρια, εμπορικά κέντρα κ.λπ.)	6
Στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Twitter, Facebook)	7
Άλλο (διευκρινίστε)	8

9. Θα σας διαβάσω μερικές δηλώσεις και θα ήθελα να μου πείτε για κάθε μία εάν την αποδέχεστε ή όχι.

	Μη αποδεκτό	Αποδεκτό	Δεν γνωρίζω
Ένα μέλος της οικογένειάς σας να έχει Ε/Κ ή Τ/Κ για κορίτσι του/αγόρι του	1	2	99
Ένα μέλος της οικογένειάς σας να νυμφευθεί με Ε/Κ ή Τ/Κ	1	2	99
Να έχετε έναν στενό φίλο Ε/Κ ή Τ/Κ	1	2	99
Να ζείτε στην ίδια γειτονιά με Ε/Κ ή Τ/Κ	1	2	99
Να ζείτε στην ίδια πόλη με Ε/Κ ή Τ/Κ	1	2	99
Να εργάζεστε στο ίδιο μέρος με Ε/Κ ή Τ/Κ	1	2	99
Να έχετε επιχειρηματικό συνεταιίρο Ε/Κ ή Τ/Κ	1	2	99
Να εργοδοτείστε από Ε/Κ ή Τ/Κ	1	2	99
Τα παιδιά να πηγαίνουν στο ίδιο σχολείο	1	2	99
Να πηγαίνετε στις ίδιες καφετερίες / μπαρ με Ε/Κ ή Τ/Κ	1	2	99
Πρόεδρος της Κύπρου να είναι Ε/Κ ή Τ/Κ	1	2	99

ΕΙΡΗΝΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

10. Αναμένετε ότι οι προσπάθειες / διαπραγματεύσεις για την επίλυση του Κυπριακού θα οδηγήσουν σε λύση του προβλήματος ή όχι:

Ναι	1
Όχι	2
Δεν είμαι σίγουρος/η	3

11. Πότε πιστεύετε ότι θα λυθεί το Κυπριακό;

12. Σε τι βαθμό συμφωνείτε με τις ακόλουθες δηλώσεις:

	Διαφωνώ πλήρως	Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ πλήρως
Οι νέοι ενδιαφέρονται να χτίσουν γέφυρες μεταξύ Ε/Κ και Τ/Κ	1	2	3	4	5
Οι νέοι εκπροσωπούνται επαρκώς στην πολιτική	1	2	3	4	5
Οι Κύπριοι νέοι είναι υπεύθυνοι να βρουν μια ειρηνική λύση του προβλήματος	1	2	3	4	5
Οι Κύπριοι νέοι ασκούν επιρροή για την ειρηνική λύση του προβλήματος	1	2	3	4	5
Η πρόοδος όσον αφορά τη λύση εξαρτάται από την ενθάρρυνση του διεθνούς παράγοντα	1	2	3	4	5

13. Σε τι βαθμό υποστηρίζετε την ακόλουθη λύση για το πολιτικό πρόβλημα της Κύπρου;

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΙΣ ΠΙΘΑΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ ΚΑΘΕ ΦΟΡΑ.

	Δεν το υποστηρίζω καθόλου	Δεν το υποστηρίζω	Ούτε το υποστηρίζω ούτε δεν το υποστηρίζω	Το υποστηρίζω	Το υποστηρίζω πλήρως
Ένα ενιαίο κράτος και κεντρική κυβέρνηση για ολόκληρη την Κύπρο	1	2	3	4	5
Διζωνική, δικοινοτική ομοσπονδία	1	2	3	4	5
Συνέχιση της τρέχουσας κατάστασης / status quo	1	2	3	4	5
Συνομοσπονδία με δύο κυρίαρχα κράτη	1	2	3	4	5
Δύο ξεχωριστά και διεθνώς αναγνωρισμένα κράτη	1	2	3	4	5

14. Με βάση όσα γνωρίζετε σήμερα, εάν είχε συμφωνηθεί δημοψήφισμα από τους ηγέτες των δύο κοινοτήτων, θα ψηφίζατε υπέρ (δηλαδή ΝΑΙ) ή κατά (δηλαδή ΟΧΙ) της προτεινόμενης λύσης;

Ναι	1
Όχι	2
Δεν είμαι σίγουρος/η	3

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ

Ποιο είναι το μορφωτικό σας επίπεδο?

Απόφοιτος δημοτικού	1
Απόφοιτος γυμνασίου (δηλαδή 3η τάξη γυμνασίου)	2
Απόφοιτος λυκείου	3
Κάτοχος Πτυχίου	4
Κάτοχος Μεταπτυχιακού	5
Κάτοχος Διδακτορικού	6

Σε ποια επαρχία ζείτε;

Λευκωσίας	1
Λεμεσού	2
Λάρνακας	3
Πάφου	4
Αμμοχώστου	5

Τύπος περιοχής

Αστική	1
Αγροτική	2

Ποιο από τα παρακάτω περιγράφει την τρέχουσα κατάσταση απασχόλησής σας;

Πλήρης απασχόληση	1
Μερική απασχόληση	2
Φοιτητής	3
Αυτοαπασχολούμενος	4
Άνεργος	5
Στρατιώτης	6
Άλλο	7

**Είναι κάποιος ή και οι δύο γονείς σας πρόσφυγες / εκτοπισμένοι;
Δηλαδή αν έμειναν στη βόρεια / νότια πλευρά πριν από το 1974.**

Ναι	1
Όχι	2
Δεν γνωρίζω	99

**ΟΙ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΦΟΡΟΥΝ ΜΟΝΟ ΤΗΝ Τ/Κ ΠΛΕΥΡΑ
Από που είναι οι γονείς σας;**

Είστε πολίτης της...;

ΤΔΒΚ	1
Τουρκίας	2
Άλλο	3

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΓΙΑ ΑΥΤΟΥΣ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ 1 |

Έχετε υπηκοότητα και της ΚΔ;

Ναι	1
Όχι	2

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

Ο **Δρ Cihan Dizdaroğlu** είναι συνεργάτης στα πλαίσια του προγράμματος Marie Skłodowska-Curie (MSCA) και επίκουρος καθηγητής στο Κέντρο Εμπιστοσύνης, Ειρήνης και Κοινωνικών Σχέσεων (CTPSR) στο Πανεπιστήμιο του Coventry. Διατηρεί θέση λέκτορα στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Kadir Has (Κων/πολη) και εκτελεί καθήκοντα αναπληρωτή επιμελητή του περιοδικού Journal of International Relations (Uluslararası İlişkiler), ένα κορυφαίο τουρκικό περιοδικό που περιλαμβάνεται στο Ευρετήριο Βιβλιογραφικών Αναφορών Κοινωνικών Επιστημών (SSCI).

Ο **Δρ Dizdaroğlu** είναι κάτοχος διδακτορικού στις Διεθνείς Σχέσεις από το Πανεπιστήμιο Kadir Has. Έχει διατελέσει Διευθυντής του Κέντρου Τουρκικών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο Kadir Has από το 2017 έως το 2018 και ως συντονιστής έργου στο Συμβούλιο Διεθνών Σχέσεων της Τουρκίας (IRCT) μεταξύ του 2009 και του 2018.

Τα ακαδημαϊκά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν τη Μελέτη της Ειρήνης και των Συγκρούσεων, την Κύπρο, τη Νεολαία, την Τουρκική Εξωτερική Πολιτική - ιδιαίτερα τις σχέσεις Τουρκίας-ΕΕ, τις σχέσεις Τουρκίας-Ελλάδας και το Κυπριακό - και τις σχέσεις NATO-ΕΕ.

ΕΚΔΟΤΗΣ

PRIO Cyprus Centre

TΘ 25157 | 1307 Λευκωσία | Κύπρος
Email: cypruscentre@prio.org
www.prio.org/cyprus

Το PRIO ενθαρρύνει τους ερευνητές και τους συνεργάτες του να δημοσιεύουν τις εργασίες τους σε επιστημονικά περιοδικά και βιβλία, όπως και στη σειρά εκθέσεων, ανακοινώσεων και ενημερωτικών δελτίων του Ινστιτούτου. Κατά την ετοιμασία των δημοσιεύσεων αυτών, το Ινστιτούτο ασκεί ένα βασικό ποιοτικό έλεγχο, αλλά το ίδιο δεν υιοθετεί δική του άποψη γύρω από πολιτικά προβλήματα. Ενθαρρύνουμε τους ερευνητές να συμμετέχουν ενεργά σε δημόσιες συζητήσεις και τους δίνουμε πλήρη ελευθερία γνώμης. Επομένως, η ευθύνη και η αναγνώριση για τις υποθέσεις εργασίας, τις θεωρίες, τα ευρήματα και τις απόψεις που εκφράζονται στις εκδόσεις μας ανήκουν στους συγγραφείς. Οι απόψεις που εκφράζονται στην παρούσα μελέτη δεν αντικατοπτρίζουν οποιαδήποτε επίσημη άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ούτε συνιστούν με οποιονδήποτε τρόπο αναγνώριση συνόρων ή περιοχών.

Friedrich-Ebert-Stiftung | Γραφείο Κύπρου

Στασάνδρου 20, Διαμέρισμα 401 |
1060 Λευκωσία | Κύπρος
Υπεύθυνος: Hubert Faustmann | Διευθυντής
Τηλέφωνο: +357 22 37 73 36
Email: office@fescyprus.org
www.fescyprus.org

Οι απόψεις που εκφράζονται στην παρούσα δημοσίευση δεν αντιπροσωπεύουν απαραίτητα τις απόψεις του ιδρύματος Friedrich-Ebert-Stiftung.

© Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) and Peace Research Institute Oslo (PRIO), 2020

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Κανένα μέρος αυτής της δημοσίευσης δεν μπορεί να αναπαραχθεί, αποθηκευτεί σε μέσο επαναφοράς ή χρησιμοποιηθεί σε οποιαδήποτε μορφή ή με οποιοδήποτε μέσο, ηλεκτρονικό, μηχανικό, αντιγραφής, ηχογράφησης, ή αλλιώς, χωρίς τη γραπτή άδεια του/των κατόχου(-ων) των πνευματικών δικαιωμάτων.

ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΟΝΟΛΟΓΟ

Οι αντιλήψεις των νέων για την πολιτική, την ειρήνη και τις διακοινοτικές επαφές

Οι νέοι είναι η γενιά που χτίζει την κοινωνική εμπιστοσύνη και την κοινωνική συνοχή στις αντίστοιχες κοινότητές τους μέσω των δραστηριοτήτων τους, του διαλόγου και της συμμετοχής τους στα κοινά στην καθημερινή τους ζωή. Προκειμένου να κατανοήσουμε τα αιτήματα των νέων, η περιοδική διερεύνηση των στάσεων και των τάσεων των νέων είναι ζωτικής σημασίας για να παρατηρηθούν τυχόν αλλαγές στις ελπίδες τους για

το μέλλον, τις αντιλήψεις τους για την άλλη κοινότητα, την προθυμία τους για την ειρηνευτική διαδικασία και τη θέλησή τους να συνυπάρξουν. Αυτή η έκθεση εξετάζει τις αντιλήψεις των νέων της Κύπρου, οι οποίες και δεν λαμβάνονται υπόψη, σχετικά με την πολιτική, την ειρήνη και τις διακοινοτικές επαφές, που συνελέγησαν μέσω τηλεφωνικών ερευνών που διεξάχθηκαν ταυτόχρονα και στις δύο πλευρές του νησιού.

Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας, αυτή η έκθεση παρουσιάζει εκτενώς προτάσεις πολιτικής και δράσεις που θα επιτρέψουν τη συμμετοχή των Κυπρίων νέων σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων και ειρήνης. Η εφαρμογή αυτών των δράσεων θα καταστήσει την Κύπρο πρότυπο για άλλες χώρες και ένα σπάνιο παράδειγμα επιτυχούς εφαρμογής του ψηφίσματος 2250 (2015) του ΣΑΗΕ σχετικά με τη «Νεολαία, την ειρήνη και την ασφάλεια».